

Jihočeská universita v Českých Budějovicích

Teologická fakulta

Katedra filosofie a religionistiky

Bakalářská práce

**ETICKÉ OTÁZKY SPOJENÉ
S PROBLEMATIKOU PARTNERSTVÍ
HOMOSEXUÁLŮ**

Vedoucí práce: doc. Tomáš Machula, Ph.D., Th.D.

Autor práce: Květa Taubrová

Studijní obor: Sociální a charitativní práce

Ročník: 3.

2011

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění, souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě (v úpravě vzniklé vypuštěním vyznačených částí archivovaných Teologickou fakultou) elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou universitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací These.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

27. března 2011

.....
Květa Taubrová

„Touto cestou bych chtěla poděkovat vedoucímu bakalářské práce, panu doc. Tomáši Machulovi, Ph.D., Th.D., za cenné rady, připomínky a metodické vedení, které vedlo ke vzniku bakalářské práce.“

OBSAH

ÚVOD.....	6
1 Homosexualita aneb sexuální zvyklosti různých kultur.....	9
1.1 Období antiky – starověké Řecko.....	9
1.2 Období antiky – starověký Řím.....	10
1.3 Období středověku.....	11
1.3.1 Homosexualita dle Akvinského, Kanta a Locka.....	11
1.4 Novověk do konce 19. století.....	13
1.5 Doba nacismu.....	13
1.6 Období komunismu.....	15
1.7 Sametová revoluce.....	16
2 Současné postoje různých kultur a náboženství k homosexualitě.....	17
2.1 Homosexualita a oblast Nové Guineje.....	17
2.2 Homosexualita a Islám.....	18
2.3 Homosexualita a Indičtí hidžrové.....	19
2.4 Homosexualita a židovství.....	19
2.4.1 Příběh o Sodomě a Gibeji, který může mít vztah k homosexualitě... 20	
2.4.2 Texty z Leviticu, které mají vztah k homosexualitě.....	20
2.5 Homosexualita a křesťanství.....	21
2.5.1 Dvojitý Pavlův seznam hříšníků s odkazy k homosexuální praxi.....	22
3 Úvod do problematiky homosexuality.....	23
3.1 Předpoklad vzniku homosexuality u Freuda a Adlera.....	24
3.2 Klasifikace sexuální orientace dle A. C. Kinseyho.....	25
3.3 Modely homosexuálního života dle Janošové.....	25
4 Propaganda homosexuality.....	26
5 Vymezení pojmů spojených s homosexualitou.....	29

6	Příčiny vzniku homosexuality	32
6.1	Genetické dispozice pro vznik homosexuality	32
6.2	Vliv vývoje jedince v prenatálním období.....	33
6.3	Vliv prostředí a výchovy.....	33
6.4	Teorie svedení.....	33
7	Homosexualita a náhradní rodinná péče.....	35
7.1	Pojmy týkající se náhradní rodinné péče (dále jen NRP).....	35
7.2	Jak postupovat, když chci přijmout opuštěné dítě	36
7.3	Dítě ze zkumavky	37
8	Státy upravující registrované partnerství a NRP homosexuálními páry	38
8.1	Státy upravující registrované partnerství	38
8.2	Státy upravující adopci či PP homosexuálními páry	38
8.3	Státy upravující umělé oplodnění žen.....	39
	Závěr	40
	Seznam použitých zdrojů.....	42
	Seznam zkratk	45
	Abstrakt.....	46
	Abstract	47

ÚVOD

Bud' tou změnou, kterou chceš vidět...

Gándhí

„Mami, tati, jsem homosexuál.“ „Ne, to nemůže být pravda!“ „*Co by na to řekli lidi?!*“ Pocit ohromení ze zjištění, že někdo ve vašem okolí či příbuzenstvu je homosexuál, je jistě šokující jak pro rodinu, tak pro okolí. Otázka, která se nabízí a již je výše uvedena, je jistě známá všem, nejen homosexuálům. „*Co by na to řekli lidi?!*“ Já sama jsem ji slyšela mnohokrát, ať již v souvislosti s nevhodným oblečením či nevhodným chováním na veřejnosti. I homosexuálové mohou prožít něco podobného při zjištění své orientace či sdělení této informace rodině. Člověk, který si v průběhu života uvědomí, že je „jiný“, že jeho srdce plane touhou po jedinci stejného pohlaví, prochází coming outem. Především on sám musí přijmout svou orientaci. I přes vyspělou společnost, ve které žijeme, je homosexualita stále považována za něco hanlivého. Problematika homosexuality s sebou nese spoustu nevyjasněných otázek, na které si musí odpovědět každý sám.

Roku 2006 vstoupil v ČR v platnost zákon č. 115/2006 Sb. o registrovaném partnerství, který umožnil homosexuálním párům uzavřít civilní registrovaný svazek. Hned poté začalo mnoho homosexuálů využívat této možnosti a vstupovali do registrovaného svazku. Avšak je zde jistě i mnoho dalších přání, které ještě nejsou vyslyšeny. Na jedné straně registrovaní partneři stále nemají stejná práva jako manželé (společné jmění manželů, adopce dětí). Na straně druhé, dokud nebude homosexuálně orientovaným párům umožněna výchova dětí, nebude jim umožněno, aby měli stejná práva jako manželé, tak nikdy nezjistíme, zda by to znamenalo rozvoj ku předu nebo zda jsou tvrzení s tím spojené pravdivé či nikoliv. Otázkou zůstává, zdali homosexuálové využívají alespoň možnosti pěstounské péče jako jednotlivci, která je v České republice povolena, nebo zda se stávají terčem stále přetrvávajících předsudků, kdy sociální pracovnice, která má na starosti náhradní rodinnou péči, posuzuje případ tak trošku „jinak“. Po celé České republice je stále mnoho dětí, které jsou právně volné, ale neměly tolik štěstí, aby se dostaly do rodiny. Pro dítě

je vždy lepší, když vyrůstá v „rodině“. Otázkou je, zda by dítě nebylo středem výsměchu ze strany okolí.

V bakalářské práci budu vycházet z vládní analýzy, kterou zpracovala pracovní skupina Džamily Stehlíkové, z autorů jako je Pavlína Janošová, Jiří Fanel, Antonín Brzek, Jaroslava Pondělíčková-Mašlová, Zdeněk Matějček, Arno Anzenbacher a mnoho dalších. Opomenut nebude ani zákon č. 115/2006 Sb. o registrovaném partnerství a zákon č. 94/1963 Sb. o rodině. Dále se budu zabývat fenoménem homosexuality z pohledu historického vývoje a vymezím pojmy, které mají, či by mohly mít, souvislost s homosexualitou. Popíši názor odborníků zaměřující se na aspekty vzniku homosexuální orientace. Dále bych ráda přiblížila významné osobnosti a instituce, které svou činností významným způsobem ovlivnily život homosexuálů a napomohly k prosazení práv pro homosexuálně orientované spoluobčany. Jedním z nich je i Jiří Hromada, šéfredaktor gay časopisů a gay aktivista, který dodnes bojuje za práva homosexuálů. Mezi významné organizace patří například SOHO, HRHO, STUD, Lambda a hnutí Ganymédes.

Slovo homosexualita pochází z řeckého slova „*homós*“, což znamená stejný a z latinského slova „*sexus*“, což znamená pohlaví. A protože homosexualita existuje již od nepaměti, tak první kapitola bude věnována právě historickému vývoji, kde budou zmíněny homosexuální zvyklosti různých kultur (od starověku až po dvacáté století). Z historie se postupně přesuneme k současným postojům různých kultur a náboženství k homosexualitě; bude vybráno několik různých tradic. Jedná se například o Islám a oblast Nové Guineje. Nebude opomenuto ani křesťanství a židovství. Následovat bude kapitola, která se bude věnovat úvodu do problematiky homosexuality. Zde bude zmíněn rozdíl v naplnění vztahu v manželství a v registrovaném partnerství, ale také dlouhodobá izolace, která může vést k narušení mezilidských vztahů (vězení, výchovná zařízení). Dále zde budu hovořit o předpokladu vzniku homosexuality dle Freuda a Adlera, o stupnici klasifikace sexuální orientace dle Kinseyho a o modelech homosexuálního života dle Janošové. Následovat bude propaganda homosexuality, kde budou zmíněny již výše uvedené organizace, které bojovaly či bojují za práva homosexuálů, ale také časopisy a noviny jim určeným. Postupně navážeme na kapitolu týkající se vymezení pojmů spojených s homosexualitou, kde budou stručně vysvětleny pojmy, jako například homosexuální chování, homosexuální orientace, bisexualita, transsexualismus, coming out a mnoho dalších. Hned poté je zařazena kapitola týkající se vzniku homosexuality,

kteřá se zaměřuje na genetické dispozice, vliv prostředí i na teorii svedení. Navážeme kapitolou, kteřá je zaměřena na náhradní rodinnou péči. Možnost adopce dítěte může, ale také nemusí být přáním mnoha homosexuálně orientovaných spoluobčanů. I tak jsou zde vysvětleny pojmy týkající se náhradní rodinné péče, postup jak žádat o náhradní rodinnou péči a možnost „dítěte ze zkumavky“. Následuje kapitola, kteřá je zaměřena na státy upravující registrované partnerství, náhradní rodinnou péči homosexuálními páry a na státy upravující umělé oplodnění žen.

Posláním bakalářské práce je poukázat na problematiku, kteřá je spojena s homosexualitou. Práce by mohla zaujmout i čtenáře, kteří si problematiku spojenou s partnerstvím homosexuálů nepřipouští, ale každý z nás by se nad touto otázkou měl zamyslet. Ptáte se proč? Během dne potkáváme, ať již na ulici, v zaměstnání, na oslavách velké množství lidí, ale i přátel či příbuzných. Kdo ví, zda právě někdo z Vašich přátel, známých či příbuzných není gay či lesba, ale svou orientaci tají před strachem z reakce rodiny či přátel, bojí se nepochopení či odvržení od rodiny, přátel. Snad i proto jsem si vybrala jako téma bakalářské práce *Etické otázky spojené s problematikou partnerství homosexuálů*.

1 Homosexualita aneb sexuální zvyklosti různých kultur

1.1 Období antiky – starověké Řecko

„Zlatý věk homosexuality proběhl v evropských dějinách právě na přelomu mezi matriarchátem a patriarchátem, v období rozkvětu starého Řecka. Byl to jediný okamžik v historii, kdy byla homosexualita po určitou dobu a v určitých kruzích společnosti právoplatným ekvivalentem heterosexuality. Sexuální život mužů této doby byl zcela odlišný od sexuality jiných období lidských dějin. Dodnes vědci nedokáží zcela přesně říci, čemu všemu lze vděčit za hojné rozšíření homosexuality v této době.“¹

Dle dostupné literatury je zřejmé, že homosexualita byla v minulosti praktikována v mnoha kmenech, tehdy měla velkou moc a sílu, byla to tradice, která byla dodržována. Jednalo se o „rituální akt“ mezi dospělým mužem a dospívajícím chlapcem, kdy právě tento homosexuální styk měl chlapci údajně předat mužnost a sílu, a tím jej uvést do dospělosti. Ve Spartě měl homosexuální styk podobnou tradici, kdy dospělý muž z dospívajícího chlapce takto vychovával dobrého válečníka. Tyto tradice a rituály se však netýkaly všech lidí, otroci neměli homosexuální styky povoleny. Otázkou také zůstává, jaký význam měla homosexuální láska u žen, která v minulosti není odůvodněna a údajně se vyskytovala jen zřídka. V literatuře jsem nezískala žádnou informaci o tradici, či rituálu, který by vedl k praktikování homosexuální lásky u žen. Literatura se pouze zmiňuje o tom, že homosexuální praktiky u žen byly téměř neznámé. Když se však podíváme do historie blíže, nalezneme tam nejednu známou lesbu. Za nejznámější považuji básnířku Sapphó, která založila na ostrově Lesbos dívčí estétskou školu Múseion, neboli „dům múz“, kde se údajně ženská homosexualita praktikovala.

V Platónově Symposiu se hovoří o oboupohlavních lidech (mužského i ženského pohlaví). Těmto lidem se říkalo androgynové. Lidé měli čtyři ruce, nohy i uši, dva obličejy na okrouhlém krku a dvoje pohlavní ústrojí. Každá tvář směřovala na opačnou stranu. Lidé chodili vzpřímenou chůzí, běhat však nemohli. Typická pro ně byla mohutnost, síla a umíněnost (útočili i na bohy). Zeus nakonec našel řešení, aby lidé přežili, ale přitom ztratili svou sílu. Rozhodl, že je rozetne na dva, aby byl člověk skromnější. Po rozpůlení těl však po sobě lidé (obě poloviny) toužili, objímali se. Chtěli

¹ JANOŠOVÁ, P. *Homosexualita v názorech současné společnosti*, s. 41.

opět srůst. Lidé bez sebe neměli chuť k práci a začali umírat, proto se Zeus smiloval a dal jejich pohlavní ústrojí dopředu (do té doby měli pohlavní ústrojí vně, nerodili a sémě vkládali do země jako cikády). Nyní se lidé mohli rozmnožovat, dostalo se jim nasycení a uklidnění, pracovali a starali se o potřeby života.² Aristoteles, stejně jako Platón, říká, že se musí spojit ti, kteří bez sebe nemohou být (muž se ženou).³

Platón popisuje milostný vztah, který byl typický pro Řecko, kde se svého času vytvářel vztah mezi učitelem a jeho žákem. Platónskou lásku můžeme tedy definovat jako lásku mezi muži, kdy milovaný je dospívající chlapec a milovníkem je dospělý muž. Ať již byla Platónem láska proti přírodě zatracována či nikoliv, popisuje Platón lásku milovníka k miláčkovi, která vychází ze smyslového dojmu, je intelektuální a zároveň i mravní. Jejich vztah není zmařen, jen sublimován. Milovník vede milovaného, aby jej pozvedl a zplodil v něm krásné myšlenky a ctnosti. Láska získává duchovní podstatu, žák získá znalosti, které by chyběly, byla by zůstala láska jen tělesná.⁴

1.2 Období antiky – starověký Řím

Římský svět přijal a toleroval homosexualitu jako „řecký zvyk“. Oboupohlavnost byla prezentována i v umění, a to hermafroditismem. Postupem času se na homosexualitu začalo pohlížet jako na určitý důkaz nedostatku mužnosti, i přesto k ní byla společnost určitou dobu tolerantní (např.: přednost přijetí do armády měl homosexuální pár). U státníků byla homosexualita projevem slabosti a ne jeden císař přišel údajně kvůli homosexualitě o život.⁵

Proti „řecké lásce“ se staví odmítavě především císařský Řím. Plótinus má vůči ní odpor. Hnusí se mu natolik, že když Diofanés četl svou obhajobu Alkibiada z Platónova *Symposia*, opakovaně chtěl opustit společnost, vždy se však ovládl. Diofanés četl o tom, že žák má vyhovět učiteli, který by se s ním chtěl milovat, s ohledem na ctnost, kterou si chce žák osvojit. I přesto, že Platóna od Plótina od sebe dělilo více jak století, tak Plótinus převzal některé Platónovy myšlenky, avšak jeho výklad nebyl totožný s Platónovým. Oba filosofové hovořili o milostné lásce mezi muži, ale každý ji pojímal jinak. Plótinovská zkušenost je od počátku mystická, snaží

² Srov. PLATÓN, *Symposion*, 189d–191d.

³ Srov. ANZENBACHER, A. *Úvod do filozofie*, s. 208.

⁴ Srov. HADOT, P. *Plótinus čili prostota pohledu*, s. 35–36.

⁵ Srov. JANOŠOVÁ, P. *Homosexualita v názorech současné společnosti*, s. 43.

se o překonání tělesnosti a homosexuální styky razantně odsuzuje. Naopak Platón hovoří o milostném vzrušení mezi učitelem a svým žákem, kdy láska začala jako tělesná a pak se přenesla do duchovní formy. Platónova láska tedy nebyla přímo mystická.⁶

1.3 Období středověku

Historik Diodórus hovoří o Keltech, kteří dávají více přednost před ženou mužskému obětí. Keltové se za svou slabost nestyděli, nebylo to pro ně hanlivé a svou přízeň i nabízeli. Pokud byla nabídka odmítnuta, byl tento skutek považován za urážku.⁷

Po příchodu Konstantina Velikého na císařský trůn pokračovalo odmítání homosexuality společností. Bylo málo tolerantních církevních učitelů. Jedním z nich byl Jan Zlatoústý, jenž odsuzoval chování těch, kteří při stejnopohlavní lásce kladli důraz na slast, nikoliv na láskyplný vztah.⁸ Jedním z těch, kdo prožil vztah k příteli, byl i sv. Augustin, který se otevřeně vyznává (v autobiografickém spisu Vyznání) ke smilstvu. Zprvu se jeho láska týkala žen, ale poté přehodnotil svůj život, který získal nový smysl. Vzplanul láskou k chlapci, jenž pro něj byl vším. Uplynulo několik set let a španělský vládce Visigótů uzákonil trest kastrace za homosexuální styk. O dalších sto let později byl Karel Veliký zděšen po zjištění, že v jeho království jsou někteří mniši „sodomité“. Tyto mnichy vyzval, aby se vyvarovali tomuto „zlu“ pod pohrůžkou různých trestů. Žádný zákon proti homosexualitě však vydán nebyl.⁹

Roku 1353 vydává v Čechách Karel IV. Karolinský trestní kodex, který homosexuální styky krutě trestá.¹⁰

1.3.1 Homosexualita dle Akvinského, Kanta a Locka

Tomáš Akvinský považuje za nečistého každého člověka, který touží jen po potěšení a netouží zplodit potomka. Ten, kdo hledá uspokojení s osobou stejného pohlaví, dopouští se neřesti proti přírodě.¹¹ Člověk má sklon k tomu, co mu náleží dle přirozenosti, kterou máme společnou. Vše, co nás přirozenost naučila, patří k přirozenému zákonu (spojení muže a ženy, výchova dětí). Akvinský rozlišuje přirozenost, která je člověku vlastní (hříchy proti rozumu) a přirozenost, kterou mají

⁶ Srov. HADOT, P. *Plátinos čili prostota pohledu*, s. 36–37.

⁷ Srov. FANEL, J. *Gay historie*, s. 93.

⁸ Srov. JANOŠOVÁ, P. *Homosexualita v názorech současné společnosti*, s. 43–44.

⁹ Srov. FANEL, J. *Gay historie*, s. 96–102.

¹⁰ Srov. JANOŠOVÁ, P. *Homosexualita v názorech současné společnosti*, s. 44.

¹¹ Srov. T. AKVINSKÝ, *STh*, II-II q. 154 a. 11 ad 3, [online].

lidé společnou s jinými živočichy. Za hřích proti přirozenosti je považován homosexuální styk, za přirozený je považován sexuální styk muže a ženy.¹² Hřích proti přírodě však nepatří mezi nejtěžší hříchy (hřích, který odporuje lásce, svatokrádež, hřích proti Bohu), protože hříchem proti přírodě není páčáno bezpráví.¹³

Immanuel Kant odmítá homosexualitu na základě kategorického imperativu, podle kterého homosexuální chování nemůže splňovat princip možnosti zobecnění pro celé lidstvo.¹⁴ Kant rozlišuje *pozitivní právní řád* (soubor platných právních norem), *přirozené právo* (soubor podmínek a na nich založených rozumových pravidel, které umožňují svobodné soužití lidí ve společnosti) a *mravní normy* (liší se od přirozeného práva, východiskem je kategorický imperativ). Kategorický imperativ je mravní zákon, který nás zavazuje tím, že nám něco přikazuje.¹⁵

John Locke považoval právo svobody za fundamentální etické kritérium. Rozhodnutí etické otázky vhodnosti či nevhodnosti homosexuality nechává na člověku. Utilitářská etika Lockův postoj přijímá, ale rozhodování nesmí přinášet škodu druhým lidem. Tato etika nepřipouští, že by se jednalo o narušení „obecního“ dobra.¹⁶

Chce-li člověk porozumět politické moci, musí zvážit, v jakém stavu se nachází od přirozenosti. Jedná se o stav dokonalé *svobody* (člověk se svobodně rozhoduje), může nakládat se svým *majetkem* (jak považuje za vhodné) a stav *rovnosti* (všichni lidé jsou si rovni, mají stejná práva). Nejsme závislí na hlasu a vůli druhých. Člověk se stává zvrhlým tím, že se vzdá zásad lidské přirozenosti a odkloní se od pravého rozumu.¹⁷

Shrnu-li výše uvedené informace, tak Akvinský připouští fakt, že člověk může toužit po zakázaném ovoci (např.: Adam a Eva, kteří jedli ze zakázaného stromu). Avšak apeluje na lidský rozum, a argumentuje tím, že homosexualita brání v rozmnožování, a proto je „nepřirozená“. Dalo by se říci, že tato myšlenka přetrvává i dnes stejně tak platí i pojetí Kanta, který odůvodňuje špatnost homosexuality kategorickým imperativem a zdůrazňuje, že bychom se měli chovat tak, jak chceme, aby se druzí chovali k nám. Můžeme sem zahrnout i manipulaci s lidmi, kdy člověk využívá manipulativní jednání ve svůj prospěch. Za „diplomata“ však považuji Locka,

¹² Srov. T. AKVINSKÝ, *O zákonech v Teologické sumě*, s. 60–62.

¹³ Srov. T. AKVINSKÝ, *STh*, II-II q. 154 a. 12 arg. 1, [online].

¹⁴ Srov. ONDOK, J. P. *Bioetika, biotechnologie, biomedicína*, s. 102.

¹⁵ Srov. SOUSEDÍK, S. *Svoboda a lidská práva: Jejich přirozenoprávní základ*, s. 99–103.

¹⁶ Srov. ONDOK, J. P. *Bioetika, biotechnologie, biomedicína*, s. 102–104.

¹⁷ Srov. LOCKE, J. *Dvě pojetí o vládě*, s. 140–143.

který nechává rozhodnutí o vhodnosti či nevhodnosti homosexuality na člověku s tím, že klade důraz na svobodu.

1.4 Novověk do konce 19. století

17. století homosexuální lásce nepřálo, nebyla tolerována, ale vyskytovala se. Ve Versaille byl šlechtici založen řád sodomitů, který zakazoval poměr k ženám. Řád zrušil Ludvík XIV. pro negalantní chování. V 18. století začala Anglie považovat homosexuální lásku za „fashionable“.¹⁸ V této době Marie Terezie vydává roku 1768 zákoník, kde gaye čeká smrt. Josef II. trest smrti nahradil roku 1787 žalářem.¹⁹

Německý lékař Hirschfeld zavedl v této době pro homosexuálně orientované jedince pojem „třetí pohlaví“²⁰ a prosazoval názor, že homosexualita je vrozená. Roku 1897 založil Wissenschaftlich-humanitäre Komitee (Vědecko-humanistický výbor) a jeho jménem podal návrh na zrušení § 175, proti homosexualitě německého trestního zákoníku. Poté došlo ke změně názvu a vznikla tak Nadace Magnuse Hirschfelda, která se zaměřila na sexualitu všeobecně. Roku 1921 se v Berlíně konal první kongres Světové ligy pro sexuální reformu, kdy hlavním cílem bylo vysvětlit veřejnosti podstatu homosexuálního zaměření. Hirschfeld svými názory nevyhovoval nacistům, kteří roku 1933 vyplenili celý ústav.²¹

1.5 Doba nacismu

Nyní bych chtěla poukázat na německý výzkum, který byl uskutečněn v předválečném období. Tento výzkum byl zaměřen na homosexuálně orientované lidi. Níže uvedená informace pochází z doby před nástupem Hitlera k moci, kdy němečtí gayové pocítovali zastání v levicových stranách a k homosexualitě se veřejně hlásili. Po nástupu Hitlera se však situace změnila, homosexuálové byli pronásledováni, vězněni a fyzicky likvidováni. Na základě těchto informací se domnívám, že mnoho nacistů tedy mohlo být skrytými homosexuály, kteří tajili svou sexuální orientaci.

„Němečtí gayové tenkrát pocítili, že mají v levicových stranách zastání, a dosti se k nim hlásili. Zjistili to svým dotazníkovým průzkumem mezi padesáti tisíci stejnopohlavně orientovaných osob Bund für Menschenrecht (Svaz pro lidská práva).

¹⁸ Srov. JANOŠOVÁ, P. *Homosexualita v názorech současné společnosti*, s. 44–45.

¹⁹ Srov. FANEL, J. *Gay historie*, s. 391.

²⁰ Srov. JANOŠOVÁ, P. *Homosexualita v názorech současné společnosti*, s. 44–45.

²¹ Srov. FANEL, J. *Gay historie*, s. 304–305.

Z celkového počtu 37 862 vrácených dotazníků 1 292 gayů náleželo k lidové straně (Völkische Partei), 8 112 k německé nacionální straně, 1 917 k německé lidové straně, 2 903 ke straně katolické („Zentrum“), 709 k demokratické straně, 9 207 bylo sociálních demokratů, 7 002 komunistů, 16 z německé hannoverské strany a 6 704 bezpartijních.²²

Období nacismu s sebou neslo „zlo“, které bylo šířeno celoplošně tam, kde se vyskytovali nacisté. Mnoho lidí se stalo obětí anonymního udání, kdy byli označeni za homosexuály a odvedeni vojáky SS (zvláštní a cizinecké jednotky nacistické armády). Homosexuálové (stejně jako i mnoho dalších lidí) si prožili období vydírání, mučení. Byli fyzicky likvidováni, posíláni do koncentračních táborů. Aby se homosexuálové odlišili od ostatních vězňů, byli na oděvu označováni růžovým trojúhelníkem. Mnoho lidí, nejen homosexuálů, zažilo v koncentračních táborech šikanu, hlad, diskriminaci a nelidské zacházení, ale homosexuálové zažili i urážky ze strany vojáků SS i ostatních vězňů, byli nuceni k sexuálním orgiím, museli spát s rukama na dece z důvodu zákazu masturbace, byli izolováni od ostatních vězňů, stali se outsidersy. Jejich rodina jimi opovrhovala. Lékaři SS s homosexuály dělali pokusy, snažili se jejich „nemoc“ vyléčit, kastrovali je.

Adolf Hitler nechal homosexuály likvidovat Heinrichem Himmlerem. Útok na gaye začal v květnu roku 1928, kdy socialisté vydali národní prohlášení:²³ „*Nepatříte mezi nás, protože kdo žije v homosexuálním milostném vztahu nebo na to pouze pomyslí, je naším nepřítelem.*“²⁴ Roku 1934 vznikly tzv. růžové seznamy. Růžová byla homosexuálům přisouzena jako jejich symbolická barva a zůstala jim i jako skupinové označení v koncentračních táborech.²⁵ Himmler považoval homosexuály za nemocné lidi. Tvrdil, že jsou to chorobní lháři, kteří věří tomu, co říkají. Jsou to lidé bez morálky a nemají žádnou vůli a takové lidi je třeba zničit.²⁶

²² FANEL, J. *Gay historie*, s. 438.

²³ Srov. tamtéž, s. 311.

²⁴ Tamtéž, s. 311.

²⁵ Srov. JANOŠOVÁ, P. *Homosexualita v názorech současné společnosti*, s. 47.

²⁶ Srov. FANEL, J. *Gay historie*, s. 313.

1.6 Období komunismu

Právní podmínky, které umožňovaly soužití lidí, nebyly pro homosexuály po dlouhou dobu příznivé. Platil zde § 129 z roku 1848, který pojednával o smilstvu proti přírodě. Tento paragraf byl roku 1950 nahrazen § 241, který pojednával o trestných činech proti lidské důstojnosti. Dále také hovořil o trestnosti pohlavního styku s osobou téhož pohlaví.²⁷ Následovala reforma trestního zákona § 244 z roku 1961, který hovoří o tom, že pohlavní styk u osob starších osmnácti let (bez rozlišení pohlavní orientace) není trestný čin. Přesto zde stále existuje diskriminace (přípustná věková hranice pro heterosexuály byla stanovena nad 15 let).²⁸ Stát proti homosexualitě nevystupoval přímými zákazy. Homosexuálně orientovaným lidem bylo zabraňováno zakládání organizací. Stát nedovoľoval, aby veřejnost byla dostatečně informována. Homosexuální projevy na veřejnosti byly posuzovány jako veřejné pohoršení. Roku 1990 byl zákon novelizován a byla snížena věková hranice pohlavního styku na 15 let jak u heterosexuálů, tak u homosexuálů.²⁹

V **sedmdesátých letech** můžeme rozlišit čtyři způsoby společenského života gaye: „*Rodinné*“ společnosti, které vznikly ve velkoměstech i maloměstech. Jednalo se o přátele, kteří se pravidelně scházeli. Intelektuální „*salóny*“, kam nemohl přijít kde kdo, nový člen musel být uveden svým známým, který salón již navštěvoval. Salóny se rozšiřovaly díky členům, kteří nepatřili mezi gaye a lesbičky, ale jen se s nimi přátelili. „*Lázně*“ byly určeny pro veřejnost. Gayové si museli dávat pozor, aby nebyli odhaleni. „*Bary*“ klubového typu postupem času získali na oblibě. Následovala **osmdesátá léta**, která nahradila společenský život mladých lidí, jenž byl do té doby převážně lázeňského typu, a nastala éra diskotéková (noční zábava, tanec a popíjení).³⁰

Zde bych porovnála rodinné společnosti (uzavřená společnost) a salóny (polouzavřená společnost), kam homosexuálové mezi sebe pustili své heterosexuální přátele. Zdůraznila bych důvěru mezi přáteli a také rozvoj tolerantnosti a solidarity mezi heterosexuály a homosexuály. S ohledem na dnešní dobu si myslím, že přetrvaly všechny způsoby tehdejšího života, některé získaly na oblíbenosti, jiné si zachovaly svou dosavadní podobu, jiné se z části změnily, ale podstata zůstala zachována.

²⁷ Srov. JANOŠOVÁ, P. *Homosexualita v názorech současné společnosti*, s. 48.

²⁸ Srov. FANEL, J. *Gay historie*, s. 445.

²⁹ Srov. JANOŠOVÁ, P. *Homosexualita v názorech současné společnosti*, s. 48–49.

³⁰ Srov. FANEL, J. *Gay historie*, s. 446–450.

1.7 Sametová revoluce

Rok 1989 přinesl gayům a lesbičkám vlídnější atmosféru. Krátce fungoval televizní program tehdejší Československé televize, který zavedl pětiminutové vstupy, do nichž se mohl přihlásit každý. Učinil tak i Šimon Formánek, student filologie na pražské filosofické fakultě, který se veřejně přiznal ke své homosexuální orientaci a vyzval všechny lidi se stejným zaměřením, aby přišli do místního hostince. Dostavil se spisovatel Václav Jamek, zástupce slovenských gayů Marian Vojtek a další. Hlas těchto lidí volal po konci společenské diskriminace, po kulturní svébytnosti, vlastním časopise, vlastních vysílacích kanálů. Vše slyšel Jiří Hromada a začal se zajímat o to, jak dosáhnout tohoto vzdáleného cíle. Zrodilo se programové společenské seskupení gayů a lesbiček. V současnosti toto seskupení nazýváme Sdružení organizací homosexuálních občanů (dále jen SOHO). Také vzniklo Hnutí za rovnoprávnost homosexuálních občanů (dále jen HRHO), komerční organizace Lega v Pardubicích a Ganymédes. Roku 1990 se v Brně konalo první setkání všech existujících organizací, kde došlo k dohodě, že SOHO bude gay-komunitu zastřešovat, HRHO jí bude politicky reprezentovat a Lambda měla za úkol vyvíjet aktivitu uvnitř gay-komunity jako společensko-kulturní instituce. Téhož roku kandidoval Jiří Hromada na poslance Federálního shromáždění jako nezávislý. Do Parlamentu se nedostal, ale gay politika nabrala směr.³¹

Na závěr bych chtěla poukázat na fakt, že stejně jako dnes, tak i v minulosti byli zastánci i odpůrci homosexuality. Existovalo společenství lidí, které homosexualitu hájilo, prosazovalo ji jako „svůj zvyk“ či „svou tradici“, která měla v jejich životě své místo a opodstatnění. Byly doby, kdy homosexualita byla žádoucí, o pár století později byla tolerována, leč odsuzována. Poté začala být nežádoucí a vznikl ne jeden zákon, který ukládal za homosexualitu trest. Byli i tací, kteří se rozhodli homosexualitu zničit a sprovodit ji ze světa. Dnes je homosexualita tolerována díky významným osobnostem i organizacím, které bojují za rovná práva homosexuálů (homosexuálně orientovaní partneři mohou vstupovat do registrovaného partnerství, mohou dědit, veřejně vystupovat atd.).

³¹ Srov. FANEL, J. *Gay historie*, s. 453–455.

2 Současné postoje různých kultur a náboženství k homosexualitě

V této kapitole si prosím všimněte výběru několika různých postojů, kulturních tradic, zvyklostí a rituálů v náboženství, které jsou zajímavé právě svými různými přístupy k homosexualitě. Jak se níže dočtete, tak homosexuální „rituály“ byly součástí nejednoho kmene, náboženství či společenství osob a byl na ně kladen zvláštní důraz. Samozřejmě, že dnes má společnost jiný pohled na sexualitu, než dříve. A to, co je pro jednu kulturu zcela přirozené a patří mezi typické tradice a zvyky, může pro jinou kulturu znamenat pohoršení a údiv z toho, co se ve světě „děje“.

Různé národy a kultury kladly na sexualitu zvláštní důraz a nedodržení či přestupování norem se přísně trestalo. Dnes má společnost nové názory a nový pohled na sexualitu. Tyto názory však nejsou v souladu s církevní tradicí.³²

2.1 Homosexualita a oblast Nové Guineje

V Melanésii se můžeme běžně setkat s tím, že soused přijde souseda poprosit o to, zda by se mohl scházet s jeho synem a sdílet s ním rozkoš v objetí těla, kdy muž má trvalé nadřazené postavení v sexu (je aktivní) nad chlapcem. Nemusí se vždy jednat o souseda, dospívajícímu chlapci může být určen k zasvěcení i matčin mladší bratr nebo vzdálený bratranec, který bude chlapcův rádce, patron a bude s ním provádět také homosexuální styk. U některých kmenů (např.: Etoro) mají mladí chlapci ve věku 10 až 12 let povinnost orálního styku. Naopak u kmene Kaluli vybere otec svému synovi, který je ve věku 11 až 12 let, patrona, který se s ním bude análně stýkat. Nesmí se jednat o přímého příbuzného, aby nedošlo k incestu. Dle etnografických zpráv se může jednat o uvedení (zasvěcení) chlapce do dospělosti, jedná se o rituál. Tyto homosexuální rituály jsou nezbytnou součástí zasvěcení chlapce do dospělosti především u Melanésanů žijících v Nové Guineji. Na některých ostrovech v Tichém oceánu se můžeme běžně setkat s tím, že přátelé od nás budou očekávat anální kontakt a masturbaci jak v pasivní roli, tak i v aktivní roli.³³ U zambijského společenství jsou muži povinni navázat jak heterosexuální, tak homosexuální vztahy, aby mohli porovnávat získané zkušenosti. Bisexualita jedince nemá žádný vliv na jeho

³² Srov. ROTTER, H. *Sexualita a křesťanská morálka*, s. 9.

³³ Srov. FANEL, J. *Gay historie*, s. 22–24.

společenské postavení ani na jeho sebehodnocení. U kmene Chukchi na Sibiři je homosexualita zakázaná. Výjimku má pouze šaman, který díky svému sociálnímu postavení může udržovat vztah jak se ženou, tak s mužem.³⁴

2.2 Homosexualita a Islám

Islám je jedním ze starých světových náboženství.³⁵ „Korán se o homosexualitě nikde výslovně nezmiňuje. Podle jistých interpretací však na ni lze aplikovat některé verše s obecněji formulovaným významem, např. verš 4:16 „A ti z vás, kdo jsou proviněni, nechť jsou oba potrestáni. Jestliže litují a napravují své chování, nechte je být. Bůh odpouští a je milosrdný.“ Ostře a jednoznačně je však toto počínání odsouzeno v prorockém spise Hadith: „Kdykoli ulehá muž k jinému muži, Boží trůn se chvěje. Andělé přihlížejí s odporem a říkají: „Pane, proč nepřikážeš zemi, aby je potrestala, a nebesům, aby je zavalila kamením?“ Bůh odpovídá: „Já jsem trpělivý, nic nenechám bez povšimnutí.“ Kromě strašných trápení a ponižení ve světě, který přijde, musí být homosexuální chování potrestáno na zemi: „Jestliže vidíš dva lidi, kteří konají jako Lotovi lidé, pak zahub aktivního i pasivního.“³⁶

Islám povoluje sexuální styk jen v manželství. Jakékoliv jiné pohlavní akty považuje za cizoložství, kdy je tento přestupek u jedinců, kteří žijí v manželství trestán ukamenováním, a pro svobodné je určen trest sto ran bičem (trestají se konkrétní akty, ne homosexualita). Islám považuje homosexuální chování za „vzpouru proti Božímu řádu“, dále ji také přisuzuje „zlo a anarchii“ ve světě. Role muže je pevně dána a nemění se ani v případě homosexuality. Od muže se očekává uzavření manželství a zplození potomstva. Celibát není islámskou společností ceněn, protože vede k hříšným pocitům. Usvědčit však někoho z homosexuality je nereálné. K usvědčení je nutno čtyř dospělých mužů bez charakterových vad, kteří musí přísahat, že viděli onen sexuální styk. Je-li jich méně, mohou být obviněni za křivé svědectví a potrestáni 80 ranami bičem. Za homosexuála je považován ten, kdo je při styku pasivní a nahrazuje tak roli ženy. Ten, kdo je při styku aktivní, není brán jako homosexuál, jeho role odpovídá roli muže a vše je tak v souladu s „Božím řádem“. Homosexuální chování mezi ženami je stejné jako cizoložství, ale jelikož zde nejde o penetraci, činí trest sto ran bičem.³⁷

³⁴ Srov. JANOŠOVÁ, P. *Homosexualita v názorech současné společnosti*, s. 36.

³⁵ Srov. tamtéž, s. 37.

³⁶ Tamtéž, s. 38.

³⁷ Srov. tamtéž, s. 38–39.

2.3 Homosexualita a Indičtí hidžrové

V Indii je postavení sexuálně odlišných lidí rozdílné.³⁸ „*Transsexuálové, homosexuálové a intersexuálové zde tvoří zvláštní skupinu lidí (hidžrů), kteří navzájem udržují vědomí sounáležitosti a uvnitř této komunity si utvářejí své vztahy. Narodí-li se v Indii dítě, u něhož jsou tyto rysy velmi patrné, rodiče je předají hidžrům, aby vyrůstalo „mezi svými“, neboť takové děti v běžných rodinách bývají předmětem posměchu.*“³⁹ V čele skupiny stojí guru, hidžrové vystupují často v ženských rolích a mnohdy si nechají odstranit i mužské genitálie. Ve skupině je také rada starších a existují zde zákony pro ochranu vzájemné majetkové poctivosti. Při vstupu člověka do skupiny je smazán jeho kastovní původ. Ti, co ze skupiny odešli nebo byli vyloučeni, mají ve společnosti špatný status a nejsou moc dobře přijímáni, ale částečný respekt mají. Hidžrové se živí z výdělků ze svateb, narození dítěte (udělují požehnání), ale také tancem a prostitucí. Často se toulají a žebrají.⁴⁰

2.4 Homosexualita a židovství

Podle židovsko-křesťanské tradice porušují homosexuální aktivity morální řád.⁴¹ V dějinách Izraele byla homosexualita nepřipustná.⁴² Slovo homosexualita v Bibli není zmíněna, ale dalo by se říci, že je v textech Písma odmítána.⁴³ Bible hovoří o stvoření člověka (jako muže a ženy) Bohem, který je stvořil k obrazu svému a dal jim své požehnání (plodte a množte se, naplňte zemi a panujte nad vším živým, co se na zemi hýbe).⁴⁴ Muž tedy opustil své rodiče a se svou ženou se spojil v „jedno tělo“.⁴⁵ Homosexualita byla dávana do souvislosti s morálním i náboženským úpadkem. Homosexuální styky popisují jako odklon Izraele od Hospodinovy víry.⁴⁶ Bible nepřipouští, aby muž s mužem souložil a scházel se s ním jako se ženou, říká, že je to ohavné.⁴⁷ Za tento skutek by byli odsouzeni a bezpodmínečně usmrceni.⁴⁸

³⁸ Srov. JANOŠOVÁ, P. *Homosexualita v názorech současné společnosti*, s. 40.

³⁹ Tamtéž, s. 40–41.

⁴⁰ Srov. tamtéž, s. 41.

⁴¹ Srov. ONDOK, J. P. *Bioetika, biotechnologie, biomedicína*, s. 104.

⁴² Srov. JANOŠOVÁ, P. *Homosexualita v názorech současné společnosti*, s. 40.

⁴³ Srov. ONDOK, J. P. *Bioetika, biotechnologie, biomedicína*, s. 102.

⁴⁴ Srov. Gn 1,27–28.

⁴⁵ Srov. Gn 2,24.

⁴⁶ Srov. JANOŠOVÁ, P. *Homosexualita v názorech současné společnosti*, s. 40.

⁴⁷ Srov. Lv 18,22.

⁴⁸ Srov. Lv 20,13.

2.4.1 Příběh o Sodomě a Gibeji, který může mít vztah k homosexualitě

Příběh o Sodomě vypráví o Lotovi, který nabídl dvěma mužům pohostinství. Muži ze Sodomy však obklíčili dům.⁴⁹ „*I volali na Lota a řekli jemu: Kde jsou ti muži, kteříž přišli k tobě v noci? Vyveď je k nám, ať je poznáme.*“⁵⁰ Slovo poznat, zde znamená sexuální akt: Adam poznal svou ženu a ta mu porodila.⁵¹ Lot vyšel z domu a místo mužů jim nabídl své dcery, které ještě nepoznaly muže, a prosil sodomské muže, aby nedělali nic zlého jeho hostům. Muži ze Sodomy se rozzlobili a násilně se na Lota obořili. V tom vtáhli muži Lota zpět do domu, zavřeli dveře a muže venku potrestali slepotou. Boží poslové řekli Lotovi, ať opustí s rodinou město,⁵² že lidé byli zlí a hříšnější⁵³ a křik ze Sodomy a Gomory byl tak velký, že se Bůh rozhodl sestoupit a podívat se.⁵⁴ Nakonec zničil všechny obyvatele měst, i co rostlo na polích, vše podleho zkáze.⁵⁵

Křesťanský výklad hovoří o homosexuálních praktikách, do kterých se obyvatelům Sodomy nepodařilo vtáhnout dva hosty, kteří byli u Lota. Násilí mužů můžeme chápat jako důsledek hněvu, že Lot porušil právo cizího přistěhovalce, když je uvítal ve svém domě, narušil tak soukromí svého domu a porušil zákon pohostinnosti.⁵⁶

Příběh Gibeje je podobný, přistěhovalý cizinec pozve muže a jeho ženinu do svého domu. Muži obklíčí dům a chtějí muže přivést, aby ho mohli poznat. Muž prosí, aby jeho hosta neponižovali, a nabídne jim svou dceru, která je ještě panna. Nabíduta byla i ženina, kterou jim přivedl. Ženu muži poznali a ponižovali ji až do svítání.⁵⁷

2.4.2 Texty z Leviticu, které mají vztah k homosexualitě

S mužem nebudeš souložit a scházet se s ním jako se ženou, je to ohavnost.⁵⁸ Kdyby muž souložil s mužem jako se ženou, oba spáchali ohavnost a budou bezpodmínečně usmrceni.⁵⁹ Oba texty náleží k Zákonu svatosti a vyzývá Boží lid, aby následoval Boží zákony a nenapodoboval skutky Egypta. Zakázané byly sexuální deviace, obětování

⁴⁹ Srov. FANEL, J. *Gay historie*, s. 94.

⁵⁰ Gn 19,5.

⁵¹ Srov. Gn 4,1.

⁵² Srov. Gn 19,6–13.

⁵³ Srov. Gn 13,13.

⁵⁴ Srov. Gn 18,20–21.

⁵⁵ Srov. Gn 19,25.

⁵⁶ Srov. STOTT, J. R. W. *Homosexuální partnerství?*, s. 15–17.

⁵⁷ Srov. Sd 19,20–25.

⁵⁸ Srov. Lv 18,22.

⁵⁹ Srov. Lv 20,13.

dětí, modloslužba a různé druhy sociální nespravedlnosti.⁶⁰ Spojitost se zákazem homosexuálního chování, který je stanoven z kultovních důvodů, má i hebrejské slovo *tüebah*, které je překládáno jako ohavnost a souvisí s modloslužbou (něco odporného, nedovoleného).⁶¹

2.5 Homosexualita a křesťanství

Muž opustí své rodiče a přilne ke své ženě, se kterou se spojí a „budou jedno tělo“.⁶² Muž i žena si mají vzájemně prokazovat svou náklonnost, kterou si nemají odpírat, leda jen na čas, aby se modlili. Pak mají být opět spolu, aby nebyli vystaveni pokušení a netoužili po jiném muži či ženě.⁶³ V tomto světle homosexualita porušuje Boží záměr.⁶⁴ Bůh vydal lidi potupné vášni. Ženy i muži vyměnili přirozený styk za nepřirozený a rozpálili se jeden k druhému, muž k muži a žena k ženě a páchají spolu hanebnost. Jsou naplněni smilstvem, chamtivostí, závistí a zlomyslností. Za tyto činy budou potrestáni.⁶⁵

Ondok uvádí, že homosexuální aktivity porušují morální řád. Vůči homosexualitě se katolická církev staví odmítavě.⁶⁶ Avšak u heterosexuálních lidí, kteří mají homosexuální styky, jsou zavrženy pouze ty homosexuální styky.⁶⁷ Homosexuální život je podle církve neuspořádaný a praktiky, které jsou homosexuály provozovány, jsou hříšné a nemravné. Těmto svazkům zcela chybí prvky rodiny, což je základem společnosti. Rodina zajistí plození dětí, a tím i nástup nové generace, což je pro společnost velice důležité. I stát si uvědomuje potřebnost rodin, a proto je podporuje. Oproti tomu homosexuální páry nejsou pro stát „důležité“, protože nemohou plodit děti. Církev klade důraz na to, že je třeba homosexuály respektovat, ale nesmíme tolerovat homosexuální chování či uznávat homosexuální svazky. Podporování těchto svazků by dle vatikánské kongregace pro učení církve znamenalo podporování deviantního chování. Církev hájí hodnoty muže, ženy i celé společnosti.⁶⁸

⁶⁰ Srov. STOTT, J. R. W. *Homosexuální partnerství?*, s. 18.

⁶¹ Srov. FANEL, J. *Gay historie*, s. 94.

⁶² Srov. Mt 19,5; Gn 2,24.

⁶³ Srov. 1 K 7,3–5.

⁶⁴ Srov. STOTT, J. R. W. *Homosexuální partnerství?*, s. 26.

⁶⁵ Srov. Ř 1,26–29.

⁶⁶ Srov. ONDOK, J. P. *Bioetika, biotechnologie, biomedicína*, s. 104–105.

⁶⁷ Srov. STOTT, J. R. W. *Homosexuální partnerství?*, s. 19–20.

⁶⁸ Srov. BENEDIKT XVI. *Congregation for the doctrine of the faith*, [online].

2.5.1 Dvojí Pavlův seznam hříšníků s odkazy k homosexuální praxi

„Zdaliž nevíte, že nespravedliví dědictví království Božího nedosáhnou? Nemylte se, ani smilníci, ani modláři, ani cizoložníci, ani měkčí, ani samcoložníci, ani zloději, ani lakomci, ani opilci, ani zlolejci, ani dráči dědictví království Božího nedojdou.“⁶⁹

„Spravedlivému není uložen zákon, ale nepravým a nepoddaným, bezbožným a hříšníkům, nešlechtným a nečistým, morděřům otců a matek, vražedníkům, smilníkům, samcoložníkům, těm, kteříž lidi kradou, lhářům, křivým přísězníkům, a jestli co jiného by bylo, ještě by bylo na odpor zdravému učení.“⁷⁰

Jedna skupina nemravných je označována malakoi („měkký na dotek“, muž, který měl pasivní úlohu v homosexuálním styku) a druhá skupina zvrhlíků je zvaná arsenokoitai („muž v posteli“, ten, který je aktivní v homosexuálním styku).⁷¹

⁶⁹ 1 K 6,9–10.

⁷⁰ 1 Tm 1,9–10.

⁷¹ Srov. STOTT, J. R. W. *Homosexuální partnerství?*, s. 20–21.

3 Úvod do problematiky homosexuality

V heterosexuální rodině nalézáme sexuální uspokojení a naplnění ve vztahu muže a ženy, kdy svazek je založen za účelem plození dětí. Existuje však odchylka od tohoto pravidla, a to homosexualita. Homosexualita se také nazývá homoerotika, homofilie, homotropie, u žen lesbická láska. Když se řekne homosexualita, míníme tím pohlavní cit (lásku), který je orientován na stejné pohlaví. Takovýto jedinec nemůže nikdy navázat stejnou citovou vazbu s osobou opačného pohlaví. Uzavře-li však homosexuál manželství, může mít se svým partnerem děti, ale nemůže rozvinout žádnou silnější erotickou náklonnost. Vyvarovat se rozvodu lze jen tam, kde mají oba partneři společné zájmy v jiných rovinách (umění, literatura, sport), a v tom nalézají uspokojení. Homosexuálně orientovaného člověka nemůžeme činit mravně odpovědným za jeho orientaci, za to, že se vymyká společnosti. On nemůže změnit své pocity.⁷²

Dle Rottera nemůže být homosexualita stejně žádoucí jako heterosexualita, neboť homosexuální orientace poskytuje člověku méně možností, jak nalézt naplnění přijetím trvalých mezilidských vztahů. Při uzavření registrovaného partnerství místo manželství se nedostává naplnění, které může manželskému svazku poskytnout potomstvo. Od homosexuálně orientovaných lidí se očekává osobní sdílení a ve svých partnerech by měli vidět lidi, jejichž hodnot je třeba si vážit.⁷³

Někteří jedinci však nemají svou homosexualitu přímo vyhraněnou, mají vztah jak s osobou stejného pohlaví, tak s osobou opačného pohlaví. Takové jedince nazýváme bisexuálové. Homosexualita se projevuje i v rámci dlouhodobé izolace a narušenými mezilidskými vztahy, kdy není uspokojena lidská touha (např.: ve vězení, výchovných zařízeních, v armádě, námořnictví), ale i v návaznosti na pubertální stádium vývoje jedince, kdy jej opačné pohlaví ještě nepřitahuje, ba dokonce jej může odpuzovat a mít vůči němu silné zábrany; naopak vztahy s vrstevníky stejného pohlaví jsou velice dobré pro další vývoj dítěte (důraz na přátelství), může se objevit i náklonnost.⁷⁴ Tato fáze je přechodná a postupem času se objeví heterosexuální chování. Problém nastane,

⁷² Srov. ROTTER, H. *Sexualita a křesťanská morálka*, s. 95–97.

⁷³ Srov. tamtéž, s. 97–98.

⁷⁴ Srov. tamtéž, s. 95.

pokud se projevuje homosexuální chování,⁷⁵ nebo naváže-li vztah s homosexuálem, kdy se může vývoj v sexuální orientaci upevnit.⁷⁶

Homosexuálové představu „léčby“ odmítají, a to z toho důvodu, že ji z biologického hlediska považují za vrozenou (dědičnou), z psychologického hlediska za nevratnou a sociologického hlediska za zcela přijatelnou.⁷⁷

Zastánci spravedlnosti mohou otázky homosexuality spojovat s otázkou spravedlnosti, kdy se mohou nejen zastánci homosexuálů, ale i samotní homosexuálové odkázat na Listinu základních lidských práv a svobod. Zde je psáno, že člověk by neměl být diskriminován a neměla by mu být odpírána jeho práva nebo být způsobena jakákoliv újma. V případě, kdy dojde k odmítnutí (např.: při žádosti o pracovní místo, které bylo vyhlášeno široké veřejnosti) z důvodu sexuální orientace, dochází tak nejen k homofobii, ale i k porušení zákona.

3.1 Předpoklad vzniku homosexuality u Freuda a Adlera⁷⁸

Freud postavil svou teorii na předpokladu bisexuality každého člověka s tím, že postupem života převládne buď heterosexuality, nebo homosexualita. Homosexualita mohla být ovlivněna narcismem, nadměrnou fixací na matku či rozvodem rodičů. Domníval se, že bisexuála je možné přeučit na heterosexuála, avšak co se týkalo léčby homosexuality, byl skeptický. Psychoanalýza mohla vysvětlit pouze psychické mechanismy, které převládly, nemohla však řešit problém homosexuality.

Dle *Adlera* je mužská homosexualita projev nedostatku odvahy a strachu z odmítnutí či selhání. Adler došel k závěru, že se homosexualita často vyskytuje u jedinců s pocitem méněcennosti a u lidí ctižádostivých a egoistických.

⁷⁵ Srov. *Život z víry*, s. 280.

⁷⁶ Srov. ROTTER, H. *Sexualita a křesťanská morálka*, s. 95.

⁷⁷ Srov. STOTT, J. R. W. *Homosexuální partnerství?*, s. 50.

⁷⁸ Srov. JANOŠOVÁ, P. *Homosexualita v názorech současné společnosti*, s. 30.

3.2 Klasifikace sexuální orientace dle A. C. Kinseyho⁷⁹

Kinsey dospěl na základě výzkumu lidské sexuality člověka k výsledkům, podle kterých klasifikoval sexuální orientaci člověka na stupnici:

0	heterosexuální vazba (zájem o jedince opačného pohlaví)
1	} rozdílné stupně bisexuality (lidé nevyhranění)
2	
3	
4	
5	
6	homosexuální vazba (zájem o jedince stejného pohlaví)

3.3 Modely homosexuálního života dle Janošové⁸⁰

Celibát – pro homosexuálně orientované jedince, kteří žijí v souladu se svými pocity je manželství nepřijatelné. Volba celibátu může, ale nemusí být vždy dobrovolná. Někteří se nakonec rozhodnou k heterosexuálnímu nebo homosexuálnímu vztahu.

Manželství – mnozí bisexuálové vstupují do manželství, navštěvují sexuologické poradny. Odborníci však uzavírání takovýchto manželství nedoporučují, může docházet k vztahovým problémům důsledkem vedlejšího homosexuálního vztahu, dochází zde k neuspokojení a svazek se většinou rozpadne.

Homosexuální partnerství – často čelí velkému tlaku ze strany veřejnosti, příbuzných, známých. Může docházet k oboustranné izolaci, jak ze strany páru, tak ze strany příbuzných. Těmto párům není umožněn církevní sňatek, umělé oplodnění ani adopce.

⁷⁹ Srov. STOTT, J. R. W. *Homosexuální partnerství?*, s. 9–10.

⁸⁰ Srov. JANOŠOVÁ, P. *Homosexualita v názorech současné společnosti*, s. 52–60.

4 Propaganda homosexuality

První organizace za boj o práva homosexuálů vznikla 15. 5. 1897 v Berlíně, kdy hlavním cílem bylo zrovnoprávnit gaye a lesbičky. Organizace se jmenovala Wissenschaftlich-humanitäre Komitee.⁸¹ Postupem času vznikaly další organizace, které bojovaly za práva homosexuálů, vydávaly se noviny a časopisy. Roku 1931 vychází v Praze časopis Hlas sexuální menšiny (čtrnáctideník, z finančních důvodů vycházel jen rok). Roku 1932 vychází časopis Nový hlas (měsíčník, z finančních důvodů zanikl r. 1934).⁸² O několik let později vycházejí Lambda noviny. Dne 29. 6. 1990 byla v Brně založena organizace SOHO, prezidentem byl Jiří Hromada. Lidé ze SOHO se pustili do boje s veřejným míněním, kdy byli lidé neinformovaní, zaujatí vůči občanům, které spojuje odlišnost. Organizace SOHO dosáhla:

- Novelizace trestního zákona z 1. 7. 1990, kdy došlo k zrušení zákonů trestajících homosexuální projevy mezi občany a stanovení věkové hranice patnácti let pro homosexuální a heterosexuální aktivitu.
- Roku 1991 vynětí homosexuality ze seznamu nemocí Světovou zdravotnickou organizací a přerušování léčby i výzkumu zaměřených na změnu orientace. Zlikvidování tzv. růžových listů, policejních seznamů homosexuálů.
- Roku 1991 také vzniká první podoba SOHO revue (měsíčník, vydával se do r. 1992, zanikl z finančních důvodů). Jiří Hromada získal dotace od Ministerstva zdravotnictví, které v časopise vidělo pomocníka v boji proti AIDS (syndrom získané imunodeficience) a r. 1992 vychází nultý ročník SOHO revue.
- Rovných práv při výkonu profese, založení poradenských sítí.
- Celostátní linky v Mostě, pomoc s coming out a prevence HIV (virus lidské imunodeficience).⁸³

Roku 1995 začal fungovat brněnský STUD.⁸⁴ Od roku 1997 plní SOHO revue úlohu kulturně politického měsíčníku společenské menšiny. Časopisu hrozil zánik,

⁸¹ Srov. FANEL, J. *Gay historie*, s. 7.

⁸² Srov. tamtéž, s. 392.

⁸³ Srov. tamtéž, s. 7–9, 458.

⁸⁴ Srov. Pracovní skupina pro otázky sexuálních menšin ministryně pro lidská práva a národnostní menšiny STEHLÍKOVÉ, D. *Analýza situace lesbické, gay, bisexuální a transgender menšiny v ČR* [online], s. 17.

proto jej Hromada převedl pod soukromého podnikatele a od r. 1998 vycházel pod názvem SOHO ABSOLUT revue. Roku 1999 došlo ke změně názvu na ABSOLUT Soho revue, a v květnu téže roku periodika zaniká. Poté Hromada vydává informativní publikace v příloze SOHO, které začlenil do tiskoviny Gay Kontakt. V září 1999 vychází Gayčko (měsíčník). Organizace SOHO vydává nejen časopisy,⁸⁵ ale i knihy s lesbickou, gay či bisexuální tematikou. Dále SOHO organizovala akce v rámci Světového dne boje proti AIDS.⁸⁶ SOHO spolupracuje i s Radiožurnálem Českého rozhlasu 1, magazínem o čtyřprocentním světě BONA DEA, Československou televizí. Ve spolupráci pokračuje i Česká televize.⁸⁷

Od roku 1992 se organizace SOHO snažila prosadit **registrované partnerství**. Až do roku 1995 se návrh setkával s negativní odezvou ve vládě, v parlamentní sféře i u tehdejšího předsedy vlády Václava Klause. Pozitivní odezvy se dočkal až u Václava Havla, který se v listopadu roku 1995 přiklonil k registrovanému partnerství. Během vlády Miloše Zemana se na podnět organizace SOHO začali zajímat o tuto problematiku tři poslanci Parlamentu, každý z jiné politické strany. Jednalo se o Zuzanu Rujbrovou, Janu Gavlasovou a Jaroslava Zvěřinu, kteří předložili roku 1998 návrh zákona o registrovaném partnerství osob téhož pohlaví. Návrh se setkal s přívrženci, odpůrci i nerozhodnými jedinci. Poslankyně Rujbrová obhajovala návrh tím, že se posílí pozitivní mezilidské vztahy, vzájemná sounáležitost, solidarita a bude uznáván nejen tradiční model společenských vztahů a svazků, ale vznikne tak nová forma párového soužití. Nemělo se jednat o rozšíření tradičního pojetí manželství, ale o odlišně založené smluvní svazky, které budou mít stejná práva a povinnosti jako v manželství s výjimkou adopce dětí. Cílem návrhu zákona bylo ulehčit život těm, již se narodili s odlišnou sexuální orientací, ale také vychovávat další generace k porozumění a pochopení pro druhé. Návrh byl zamítnut.⁸⁸ Zákon byl v České republice přijat až roku 2006. Jedná se o společné soužití dvou osob stejného pohlaví, kdy oba partneři mají stejná práva a povinnosti.⁸⁹

⁸⁵ Srov. FANEL, J. *Gay historie*, s. 458–459.

⁸⁶ Srov. Pracovní skupina pro otázky sexuálních menšin ministryně pro lidská práva a národnostní menšiny STEHLÍKOVÉ, D. *Analýza situace lesbické, gay, bisexuální a transgender menšiny v ČR* [online], s. 17.

⁸⁷ Srov. FANEL, J. *Gay historie*, s. 459.

⁸⁸ Srov. tamtéž, s. 460–466.

⁸⁹ Zákon č. 115/2006 Sb., *o registrovaném partnerství a o změně některých souvisejících zákonů*, § 1, 8.

Programem organizace SOHO je zastat se těch, jež jsou přehlíženi a šikanováni pro svou sexuální orientaci. Mezi hlavní cíle organizace SOHO patří soutěž Gay Men a celostátní preventivní program Týden boje proti AIDS.⁹⁰ Onemocnění AIDS bylo diagnostikováno roku 1981 ve Spojených státech amerických (dále jen USA). Šíří se virem HIV, který napadá imunitní nervový systém. Virem se zabývá Dr. Dixon, zakladatel mezinárodní agentury ACET (ústav pro vzdělávání a péči o nemocné AIDS), který varuje před častým střídáním partnerů (u homosexuálních i heterosexuálních párů). Jde o celosvětově rozšířenou nevyléčitelnou nemoc.⁹¹

Organizace SOHO uskutečnila za podpory švýcarské vlády projekt, který byl komplexním výzkumem. Šlo o průzkum gay-minority, který trval dva roky, a vzešla z něj studie pod názvem **Homosexualita, společnost a AIDS v ČR** (Praha 1995). Autory jsou MUDr. Stehlíková, MUDr. Procházka a Mgr. Hromada. Výzkum prokázal, že lidé z větších měst přijímají homosexualitu jako společenský jev a lidé z menších obcí byli přesvědčeni, že jde o chorobný stav, který se dá léčit, byli méně shovívaví vůči homosexuálům; nebrali v úvahu fakt,⁹² že roku 1973 byla členy Americké psychiatrické asociace odstraněna homosexualita ze seznamu mentálních chorob⁹³ a roku 1991 byla vyškrtuta Světovou zdravotnickou organizací z Mezinárodní klasifikace nemocí.⁹⁴ Léčebných metod, jak vyléčit homosexualitu, bylo mnoho.⁹⁵ Metody byly nevědecké, neetické a drastické.⁹⁶ Úspěšnost byla omezená, muselo dojít k proměně psychické identity a role osobnosti.⁹⁷ Jednalo se o léčebné metody: podání léku na zvracení (spojení tohoto pocitu s homosexualitou), elektrošoky, podávání LSD drogy (pro uvolnění pocitů z dětství), operace mozkových center (vysoká úmrtnost), kastrace, výchova k manželství (úspěch jen u bisexuálů).⁹⁸

⁹⁰ Srov. FANEL, J. *Gay historie*, s. 455–456.

⁹¹ Srov. STOTT, J. R. W. *Homosexuální partnerství?*, s. 41–42.

⁹² Srov. FANEL, J. *Gay historie*, s. 457–458.

⁹³ Srov. STOTT, J. R. W. *Homosexuální partnerství?*, s. 50.

⁹⁴ Srov. FANEL, J. *Gay historie*, s. 458.

⁹⁵ Srov. JANOŠOVÁ, P. *Homosexualita v názorech současné společnosti*, s. 31–32.

⁹⁶ Srov. ONDOK, J. P. *Bioetika, biotechnologie, biomedicína*, s. 104.

⁹⁷ Srov. PESCHKE, H. K. *Křesťanská etika*, s. 409.

⁹⁸ Srov. JANOŠOVÁ, P. *Homosexualita v názorech současné společnosti*, s. 31–32.

5 Vymezení pojmů spojených s homosexualitou

Celá tato kapitola je věnována pojmům, které jsou spojeny s homosexualitou nebo odchylkami jí blízkým.

„**Homosexuální chování (aktivity)**“ = sexuální chování je vnějším projevem lidské sexuality. Za určitých okolností se může stát, že většina heterosexuálů se bude chovat homosexuálně a naopak (ve vězení, v armádě), převažuje u nich však heterosexuální zaměření.⁹⁹

„**Homosexuální orientace**“ = „člověk se cítí být trvale citově a sexuálně přitahován osobou stejného pohlaví. Jedná se o celoživotní a nezvratný stav.“¹⁰⁰ Mnoho homosexuálně orientovaných lidí, začínalo svůj pohlavní život s partnerem opačného pohlaví. Někteří homosexuální jedinci mají rysy opačného pohlaví. Muž může mít nápadně ženské chování (*femininní muž*), a naopak žena zase mužské chování (*maskulinní žena*). Toto chování se vyskytuje i u heterosexuálů.¹⁰¹ Podle básničky Sappó se ženám říká lesby. Muži jsou nazýváni gayové nebo homosexuálové.¹⁰² Vztah homosexuálně orientovaných lidí vylučuje možnost plození potomstva.¹⁰³ Lidé za ni nejsou odpovědni.¹⁰⁴

„**Pseudohomosexualita**“ = homosexuální kontakty, ke kterým dochází z „nouze“ (ve vězení, v zajetí, v izolaci). Při kontaktu s jedincem opačného pohlaví toto chování ustane.¹⁰⁵

„**Bisexuality**“ = lidé, kteří jsou eroticky přitahováni jak ženským, tak mužským pohlavím. Je to mezník mezi homosexualitou a heterosexualitou. Je to celoživotní a neměnný stav. Jednou z variant řešení u některých je soužití s partnerem opačného pohlaví a přítelem stejného pohlaví.¹⁰⁶

„**Homosexuální prostitute**“ = prostitutky nabízejí své tělo za úplatu. Sexuálnímu partnerovi jde především o uspokojení svého pudu.¹⁰⁷

„**Homofobie**“ = odpor, nenávisť, strach z osob stejného pohlaví.¹⁰⁸

⁹⁹ Srov. JANOŠOVÁ, P. *Homosexualita v názorech současné společnosti*, s. 15.

¹⁰⁰ Tamtéž, s. 13.

¹⁰¹ Srov. JANOŠOVÁ, P. *Homosexualita v názorech současné společnosti*, s. 15.

¹⁰² Srov. ONDOK, J. P. *Bioetika, biotechnologie, biomedicína*, s. 101.

¹⁰³ Srov. *Život z víry*, s. 281.

¹⁰⁴ Srov. STOTT, J. R. W. *Homosexuální partnerství?*, s. 12.

¹⁰⁵ Srov. *Život z víry*, s. 280.

¹⁰⁶ Srov. JANOŠOVÁ, P. *Homosexualita v názorech současné společnosti*, s. 18.

¹⁰⁷ Srov. *Život z víry*, s. 282.

„**Homosexuální pedofilie**“ = homosexuální styk s dítětem téhož pohlaví.¹⁰⁹ Hovoříme zde také o efebofilii, kdy si dospělý jedinec vybírá partnery pubertálního věku. Opakem efebofilie je androfilie, kdy se jedinec orientuje na dospělé jedince téhož pohlaví.¹¹⁰

„**Pederastie**“ = homosexuální styk mezi starším mužem a postpubertálním chlapcem. V antickém světě velmi časté.¹¹¹

„**Kněžská homosexualita**“ = homosexuálních styk kněží s dospívajícím chlapcem.¹¹²

„**Transvestitismus**“ = touha podobat se opačnému pohlaví. Jedinec si obléká šaty opačného pohlaví. Častěji se muži oblékají do dámských šatů,¹¹³ nebývá spojeno se sexuálním vzrušením, a pokud ano, tak se jedná o fetišistický transvestitismus.¹¹⁴

„**Transsexualismus**“ = tito jedinci pocítují „omyl přírody“. Cítí se ve svém těle uvězněni a i přes jasné pohlavní znaky by chtěli být jedinci opačného pohlaví. V USA vznikl roku 1965 program transsexuální chirurgie. Po zákroku zůstává jedinec neplodný, může uzavřít sňatek s jedincem opačného pohlaví a mít děti.¹¹⁵

„**Intersexuální lidé**“ = jedinci, kteří se narodili s různou mírou biologických znaků obou pohlaví. Je to způsobeno somatickými poruchami, které vedou k somatickým a psychickým problémům. Problémy bývají zhoršeny nevhodnou léčbou. Intersexuální lidé se nehlásí k lesbickým, gay, bisexuálním ani transsexuálním lidem, část z nich však sdílí i menšinovou sexuální či pohlavní identitu.¹¹⁶

¹⁰⁸ Srov. SMITH, F. L. *Hnutí homosexuálů: Boj za lidská práva, nebo propaganda?*, s. 24.

¹⁰⁹ Srov. TROJAN, O. Diagnóza a její stanovení. In WEISS, P. a kol. *Sexuální zneužívání, pachatelé a oběti*, s. 184.

¹¹⁰ Srov. PROCHÁZKA, I. Homosexuální vztahy s mladistvými – transkulturální pohled. In WEISS, P. a kol. *Sexuální zneužívání, pachatelé a oběti*, s. 117.

¹¹¹ Srov. STOTT, J. R. W. *Homosexuální partnerství?*, s. 21.

¹¹² Srov. SKOBLÍK, J. *Teologické glosy ke gay-les orientaci*, [online].

¹¹³ Srov. SKOBLÍK, J. *Transsexualismus*, s. 26.

¹¹⁴ Srov. JANOŠOVÁ, P. *Homosexualita v názorech současné společnosti*, s. 17.

¹¹⁵ Srov. ONDOK, J. P. *Bioetika, biotechnologie, biomedicína*, s. 107.

¹¹⁶ Srov. Pracovní skupina pro otázky sexuálních menšin ministryně pro lidská práva a národnostní menšiny STEHLÍKOVÉ, D. *Analýza situace lesbické, gay, bisexuální a transgender menšiny v ČR* [online], s. 41.

„**Coming out**“ = sebepochopení, sebpřijetí, sebeodhalení. Jakkoliv orientovaný člověk prožívá určitým způsobem svůj vlastní coming out. Je to doba, kdy vnímáme svou identitu, i svou sexualitu (puberta nebo období adolescence). Jedinec, který prochází coming outem zápasí se svým sebevědomím, může být zprvu sám ze sebe zklamán. Úkolem coming outu je přijmout svou odlišnost. Dělení: *precoming out* (jedinec si odlišnost uvědomuje, ale nedokáže ji vyjádřit) a *vlastní coming out* (jedinec si uvědomuje svou odlišnost, ale odmítá skutečnost přiznat sobě i okolí).¹¹⁷

„**Lesbická, gay, bisexuální menšina**“ = každý jedinec s menšinovou sexuální orientací bez ohledu, zda se považuje za příslušníka menšiny (př.: homosexuální jedinec, má k menšině slabé vztahy).¹¹⁸

„**Lesbická, gay, bisexuální komunita**“ = jedinec s osvojenou sexuální menšinovou orientací, který se považuje za součást komunity nebo ten, kdo se aktivně účastní veřejného gay/lesbického života (př.: homosexuální jedinec, má dobré sociální vazby v menšině).¹¹⁹

¹¹⁷ Srov. JANOŠOVÁ, P. *Homosexualita v názorech současné společnosti*, s. 20–22.

¹¹⁸ Srov. Pracovní skupina pro otázky sexuálních menšin ministryně pro lidská práva a národnostní menšiny STEHLÍKOVÉ, D. *Analýza situace lesbické, gay, bisexuální a transgender menšiny v ČR* [online], s. 9.

¹¹⁹ Srov. tamtéž, s. 9.

6 Příčiny vzniku homosexuality

Homosexualita doposud nebyla prozkoumána natolik, aby společnost dostala uspokojivé odpovědi na mnoho doposud nezodpovězených otázek. Různorodost vědeckých oborů nám poskytuje i různorodost teorií vzniku homosexuality.¹²⁰ Mnoho autorů se shoduje v tom, že hledají příčinu homosexuality v různých faktorech. Hovoříme o souvislostech mezi biologickými faktory, vlivem prostředí a osobními předpoklady. Uvádí se například genetický (dědičný) faktor, hormonální (prenatální a ranně postnatální) faktor, neuroanatomický (zabývá se specifickými mozgovými strukturami) nebo sociální teorie (určitou roli zde hraje dominantní matka a submisivní otec).¹²¹

6.1 Genetické dispozice pro vznik homosexuality

Objevy v genetické oblasti vedly k podpoření teorie vzniku homosexuality cestou genetických vlivů. Např.: Ellis objevil u 39 % svých pacientů příbuzného se stejnou orientací, podobně Henry, který našel ve 14 případech ze 40 vyšetřovaných aspoň jednoho dalšího homosexuálního člena v rodině. Jednalo se o homosexuálně orientované bratry, sestry, tety a strýce převážně z mateřské linie příbuzenstva. Národní ústav pro výzkum rakoviny v USA objevil roku 1993 na dlouhém raménku mužského pohlavního chromozomu X v oblasti, kterou vědci označili Xq 28, geny, které mají s velkou pravděpodobností vliv na vznik homosexuality. Díky příslušné shodě alel byly zjištěny v příbuzenstvu (z matčiny strany) další homosexuálně orientovaní příbuzní, proto by mohla být reálná teorie dědičnosti z matky na syna, avšak rozdíl v genetické výbavě mezi homosexuální a heterosexuální ženou nebyl zjištěn. Podobné výsledky výzkumu ve stejné době zjistil i Cherny (Ústav pro genetiku chování v Coloradu), který se ve svém výzkumu zaměřil na 33 párů bratrů, v nichž alespoň 1 byl homosexuál. U homosexuálních mužů byly nalezeny shodné znaky alel v oblasti Xq 28, které nebyly nalezeny u heterosexuálních mužů.“¹²²

¹²⁰ JANOŠOVÁ, P. *Homosexualita v názorech současné společnosti*, s. 25.

¹²¹ Srov. SKOBLÍK, J. *Teologické glosy ke gay-les orientaci*, [online].

¹²² Srov. JANOŠOVÁ, P. *Homosexualita v názorech současné společnosti*, s. 25–26.

6.2 Vliv vývoje jedince v prenatálním období

Na počátku těhotenství matky je plod oboupohlavní. Přibližně po měsíci těhotenství se začíná vývoj gonád odlišovat dle zakódovaného pohlaví v chromozomech. Vnitřní genitál se diferencuje kolem 2. a 3. měsíce a zevní genitál kolem 3. a 4. měsíce. K formování center mezimozku dochází mezi 4. a 6. měsícem těhotenství. Problém nastane v momentě, kdy dojde k hormonální nevyváženosti těchto center, který trvá přibližně 1 týden. Dříve existovaly domněnky o vzniku mužské homosexuality vlivem nízké hladiny mužského pohlavního hormonu testosteronu.¹²³

6.3 Vliv prostředí a výchovy

Brzek, Pondělíčková říkají, že pohlavní identifikace je dotvořena kolem druhého věku života a ve třech letech věku dítěte je již víceméně nezvratná.¹²⁴ Na dítě působí jak chování rodičů, tak i další psychogenní faktory, ale tento vliv může mít význam jen pro jedince s genetickou dispozicí nebo odlišným prenatálním vývojem. Dále Janošová také uvádí, že postnatální vlivy mohou mít význam jen do věku dítěte tří let (pokud nemají genetickou dispozici k homosexualitě).¹²⁵

6.4 Teorie svedení

„Stále méně odborníků se v současnosti přiklání k jedné ze starších teorií, podle níž může být svedení v období dospívání jedince příčinou celoživotní homosexuální orientace. U žen připouští vznik homosexuálního založení vlivem negativního sexuálního zážitku. Dívky, které byly v období dospívání pohlavně zneužity, se později mohou stát prostitutkami nebo lesbičkami. Zneužitím spíše dochází k odmítání vlastní sexuality a vzniku odporu k mužům.“¹²⁶

Pohlavní styk, který je uskutečněn bez lásky a jedinec je využit za účelem uspokojení pudů, je jen zbožím, ale zbožím je i ten, kdo využil jedince k uspokojení svých pudů, kdy člověk ponižuje i sám sebe.¹²⁷

¹²³ Srov. JANOŠOVÁ, P. *Homosexualita v názorech současné společnosti*, s. 27.

¹²⁴ Srov. BRZEK, A., PONDĚLÍČKOVÁ-MAŠLOVÁ, J. *Třetí pohlaví?*, s. 11.

¹²⁵ Srov. JANOŠOVÁ, P. *Homosexualita v názorech současné společnosti*, s. 28–30.

¹²⁶ Tamtéž, s. 29.

¹²⁷ Srov. ANZENBACHER, A. *Úvod do filozofie*, s. 209.

Stejně tak, jak se vyvíjela doba, tak se postupně vyvíjely i myšlenky a teorie původu homosexuality. I přesto není původ homosexuality znám a stále nemohou být poskytnuty lidem uspokojivé odpovědi na otázky týkající se homosexuality či dalších sexuálních odchylek. Jediné, co víme, je pravděpodobný důvod vzniku homosexuality u mužů, která má souvislost s geny, které se vyskytují na chromozomu Xq 28, ale stále zůstává otázkou důvod vzniku homosexuální orientace u žen, u kterých nebyly zjištěny žádné změny, které by mohly mít vliv na vznik ženské homosexuality. Vrátime-li se opět do minulosti, do doby, kdy byla homosexualita uznávaná a velmi žádaná (období starověkého Řecka) a sexuální „orgie“ byly po určitou dobu běžnou záležitostí; napadá mne v této souvislosti myšlenka, že muži možná již jen nevěděli „roupama“ coby a začali experimentovat se sexuálními praktikami. Ženy se mohly cítit osaměle, neuspokojeně a vlivem touhy a chťiče se také začaly intimně stýkat. Na druhou stranu mnoho mužů i žen mělo bisexuální styky, takže možná chťič a touha po experimentování nebyla jen ryze mužská záležitost.

Zde bych také chtěla zmínit i myšlenku možnosti adopce, která doposud není homosexuálním párům umožněna. Na obranu homosexuálů, dle již výše uvedených informací, argumentuji tím, že sexualita dítěte je dána do tří let věku dítěte, teorie svedení je již dávno vyvrácena a možnost naučení homosexuality je nemožné (pokud by dítě nemělo genetickou dispozici k homosexualitě). Homosexualita je s velkou pravděpodobností genetická záležitost, a když může heterosexuální pár vychovat homosexuála, tak proč by homosexuální pár nemohl vychovat heterosexuální dítě. Otázkou však zůstává, jak by na takovéto okolnosti reagovalo okolí, zda by se dítě nestalo terčem nářeků a posměchů, zda by netrpělo tím, že vlastně nikdy nepozná úplnou rodinu tvořenou mužem a ženou. Otázkou je, a snad by to mohl být podnět pro zpracování další práce, zda využívají homosexuálové jako jednotlivci možnost pěstounské péče, která je v České republice povolena.

Po celé České republice je mnoho zařízení, která se starají o opuštěné děti.

7 Homosexualita a náhradní rodinná péče

Rodina má dítěti zajistit trvalé zázemí, pocit jistoty a bezpečí.¹²⁸ Důležité je, aby se dítě umělo v životě uplatnit, aby pochopilo souvislosti života a bylo si vědomo svých úkolů v rodině a ve společnosti.¹²⁹ V případě, že rodina chybí, tak se hledá rodina náhradní, která má specifickou funkci a žádné zařízení nemůže plnit tuto funkci tak, jako ji plní nová rodina.¹³⁰

7.1 Pojmy týkající se náhradní rodinné péče (dále jen NRP)

Osvojení (= adopce) – nahrazuje nezletilému dítěti chybějící stabilní rodinné prostředí, přispívá výchovou, péčí a láskou. Osvojení je zakotveno v § 63–77 zákona č. 94/1963 Sb., o rodině, ve znění pozdějších předpisů.¹³¹ Manželé přijmou za vlastní opuštěné dítě a mají k němu stejná práva a povinnosti, jako by byli jeho biologičtí rodiče. Původní práva a povinnosti mezi osvojeným dítětem a jeho původní (biologickou) rodinou tak zanikají. Osvojením vzniká mezi osvojencem a osvojitelem příbuzenský vztah. Osvojit lze pouze nezletilé dítě a je třeba souhlasu zákonného zástupce (biologických rodičů).¹³² Rozlišujeme:

- *Osvojení prvního stupně* = osvojení lze soudně zrušit na žádost osvojitelů do 1. roku věku dítěte (objeví se skrytá vada, handicap).
- *Osvojení druhého stupně* = po dosažení 1. roku věku dítěte soud na návrh osvojitele rozhodne, zda má být osvojitel zapsán do rodného listu dítěte místo biologických rodičů. Osvojenec má příjmení osvojitele. Osvojení již nelze zrušit.
- *Mezinárodní osvojení* = v případě, kdy se nedaří najít náhradní rodinu v zemi původu. Tato forma osvojení je upravena Úmluvou o ochraně práv dětí a zákonem č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, který dává souhlas s osvojením dětí do ciziny a z ciziny.¹³³

¹²⁸ Srov. ANZENBACHER, A. *Křesťanská a sociální etika: Úvod a principy*, s. 82–83.

¹²⁹ Srov. *Život z víry*, s. 175.

¹³⁰ Srov. ANZENBACHER, A. *Křesťanská a sociální etika: Úvod a principy*, s. 82–83.

¹³¹ Srov. BUBLEOVÁ, V. Děti potřebují rodiče, rodiče potřebují děti. In MATĚJČEK, Z. ed. *Osvojení a pěstounská péče*, s. 13–14.

¹³² Srov. Zákon č. 94/1963 Sb., o rodině, § 65–67.

¹³³ Srov. BUBLEOVÁ, V. Děti potřebují rodiče, rodiče potřebují děti. In MATĚJČEK, Z. ed. *Osvojení a pěstounská péče*, s. 14–15.

Pěstounská péče (dále jen PP) – je zakotvena v § 45a–45d zákona č. 94/1963 Sb., o rodině, v zákoně č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí. Jedná se o státem garantovanou a kontrolovanou formu NRP. Cílem je zajistit hmotné zabezpečení dítěte a odměnit ty, kteří se dítěte ujali (dávky pěstounské péče). Dítě je svěřeno soudem do péče manželům nebo jednotlivci. Mezi pěstounem a dítětem nevzniká žádný příbuzenský vztah, dítě má své příjmení po biologických rodičích, kteří mohou své dítě navštěvovat. Pěstoun zastupuje dítě jen v běžných úkonech. V případě mimořádných záležitostí (vycestování do zahraničí) je třeba souhlasu zákonného zástupce dítěte. Pěstounská péče zaniká dosažením zletilosti dítěte. Rozlišujeme:

- *Individuální PP* = pěstouni mají vlastní děti nebo již děti vychovali
- *Skupinová PP* = „zařízení pro výkon pěstounské péče“ = velké rodiny (vlastní děti + 4 až 6 přijatých dětí)
= „SOS dětské vesničky“ = matka pěstounka, která se stará o 6 a více dětí. Při péči jí pomáhá další osoba, která se nazývá „teta“.¹³⁴

Poručník – je stanoven dítěti soudem v případě, že rodiče zemřeli, byli zbaveni rodičovské zodpovědnosti, nemají způsobilost k právním úkonům nebo jim byl pozastaven výkon rodičovské zodpovědnosti. Poručník je zákonným zástupcem dítěte, spravuje jeho majetek,¹³⁵ ale nevzniká mezi nimi žádný příbuzenský poměr.¹³⁶

Opatrovník – soud stanoví dítěti opatrovníka a zároveň vymezí rozsah práv a povinností, pro které byl ustanoven. Stanovuje se např.: při ohrožení majetku dítěte, při řízení o osvojení. Lze ustanovit i sociální pracovníci.¹³⁷ Není zákonným zástupcem dítěte.¹³⁸

7.2 Jak postupovat, když chci přijmout opuštěné dítě

Žadatelé se dostaví na okresní úřad v místě trvalého bydliště, odbor sociálně právní ochrany dětí a vyhledají sociální pracovníci pro NRP. Sociální pracovnice povede s žadatelem rozhovor o požadavcích, které na dítě mají (např.: pohlaví, věk, handicap,

¹³⁴ Srov. BUBLEOVÁ, V. Děti potřebují rodiče, rodiče potřebují děti. In MATĚJČEK, Z. ed. *Osvojení a pěstounská péče*, s. 16–17.

¹³⁵ Srov. Zákon č. 94/1963 Sb., o rodině, § 78.

¹³⁶ Srov. BUBLEOVÁ, V. Děti potřebují rodiče, rodiče potřebují děti. In MATĚJČEK, Z. ed. *Osvojení a pěstounská péče*, s. 17–18.

¹³⁷ Srov. Zákon č. 94/1963 Sb., o rodině, § 83–84.

¹³⁸ Srov. BUBLEOVÁ, V. Děti potřebují rodiče, rodiče potřebují děti. In MATĚJČEK, Z. ed. *Osvojení a pěstounská péče*, s. 18.

barva pleti). Následuje podání žádosti o zařazení do evidence žadatelů. Žadatelé vyplňují formuláře, kde uvádí osobní údaje, zdravotní stav, ekonomické poměry, sociální poměry, dokládají opis z Rejstříku trestů, bytovou situaci. Žadatelé se též musí podrobit psychologickému vyšetření. Následuje přípravný kurz, kde budoucí pěstouny/osvojitele naučí potřebný základ vědomostí. Na kurzu hovoří odborníci i samotní osvojitelé/pěstouni. Následuje období čekání. V každém kraji zasedá pravidelně poradní sbor složený z odborníků (sociální pracovníci, psycholog, pediatr, ředitelé kojeneckých ústavů), kteří vybírají vhodné „rodiče“ pro právně volné děti. Stanou-li se žadatelé vhodnými, krajský úřad je vyzve a povede s nimi rozhovor o dítěti, které v případě zájmu navštíví v zařízení, kde budou hovořit se zdravotní sestrou, lékařem, vychovatelem, sociální pracovníci. Osvojitelé mají možnost dotazování a mohou říci, že dítě nechtějí. Pokud se žadatelé rozhodnou, že si dítě vezmou, po vyřízení formalit si dítě odvezou domů a nastává předadopční/předpěstounská péče, než bude dítě rodině svěřeno soudně.¹³⁹

7.3 Dítě ze zkumavky

Prvním narozeným dítětem ze zkumavky byla Luisa Brownová z Velké Británie. Narození Luisy vyvolalo bouřlivé diskuse, lidé měli z „dětí ze zkumavky“ strach. Báli se vzniku kříženců zvířat a člověka, plánovaného plození dětí s vybranými vlastnostmi, apod. Doposud se tyto obavy neuskutečnily.¹⁴⁰

V České republice je umělé oplodnění umožněno jen heterosexuálním párům, nemůže jej využít lesbický pár, ani žena bez partnera.¹⁴¹

¹³⁹ Srov. BUBLEOVÁ, V. Děti potřebují rodiče, rodiče potřebují děti. In MATĚJČEK, Z. ed. *Osvojení a pěstounská péče*, s. 22–27.

¹⁴⁰ Srov. MATĚJČEK, Z. ed. *Osvojení a pěstounská péče*, s. 53.

¹⁴¹ Srov. Pracovní skupina pro otázky sexuálních menšin ministryně pro lidská práva a národnostní menšiny STEHLÍKOVÉ, D. *Analýza situace lesbické, gay, bisexuální a transgender menšiny v ČR* [online], s. 34.

8 Státy upravující registrované partnerství a NRP homosexuálními páry

8.1 Státy upravující registrované partnerství

První zemí, která zlegalizovala registrované partnerství, bylo Dánsko roku 1989.¹⁴² Mezi další státy, které zákonem upravují homosexuální partnerství, patří např.: Belgie, Norsko, Švédsko, Island, Francie, Maďarsko, Španělsko.¹⁴³ Od roku 1998 mají v Holandsku registrovaní partneři stejná práva jako manželé. Touto otázkou se zabývá dále také USA, Finsko a Švýcarsko.¹⁴⁴ Ve Španělsku a Holandsku mohou homosexuální páry uzavřít „manželství“ za stejných podmínek jako heterosexuálové, mají stejná práva a povinnosti jako manželé. Švédsko dokonce zvažuje možnost povolení i církevních sňatků.¹⁴⁵

V České republice byl zákon o registrovaném partnerství přijat roku 2006. Uzavřením registrovaného partnerství nedochází ke vzniku společného jmění mezi partnery a pozůstalí nemají nárok na vdovský/vdovecký důchod. V České republice zákon garantuje registrovaným párům (ve srovnání s manžely) jen omezená práva. Znevýhodňuje také v oblasti rodinného práva (adopce). Uzavření registrovaného partnerství nebrání pěstounské péči, ale jen individuálně, ne jako pár. Společnými pěstouny mohou být jen manželé.¹⁴⁶

8.2 Státy upravující adopci či PP homosexuálními páry¹⁴⁷

Adopci biologického dítěte svého partnera partnerem téhož pohlaví umožňuje Kanada, Belgie, Dánsko, Německo, Island, Nizozemí, Norsko, Španělsko, Švédsko, Velká Británie či některé státy USA.

Do pěstounské péče homosexuálními partnerům svěří dítě v Belgii, Dánsku, Finsku, Francii, Nizozemí, Norsku, Švédsku, na Islandu, v Anglii a Walesu.

¹⁴² Srov. STOTT, J. R. W. *Homosexuální partnerství?*, s. 12.

¹⁴³ Srov. FANEL, J. *Gay historie*, s. 464.

¹⁴⁴ Srov. SKOBLÍK, J. *Teologické glosy ke gay-les orientaci*, [online].

¹⁴⁵ Srov. Pracovní skupina pro otázky sexuálních menšin ministryně pro lidská práva a národnostní menšiny STEHLÍKOVÉ, D. *Analýza situace lesbické, gay, bisexuální a transgender menšiny v ČR* [online], s. 27.

¹⁴⁶ Srov. tamtéž, s. 27–34.

¹⁴⁷ Srov. tamtéž, s. 33–34.

Adopci dětí homosexuálními páry umožňuje Belgie, Nizozemí, Španělsko, Švédsko, Velká Británie a některé státy USA.

Česká republika nebrání registrovanému partnerovi v pěstounské péči. Avšak možná je jen individuálně, ne jako pár. Společnými pěstouny v České republice mohou být jen manželé.

8.3 Státy upravující umělé oplodnění žen

Lesbickým párům, bisexuálním ženám nebo ženám bez partnera umožňují umělé oplodnění tyto země: Belgie, Dánsko, Finsko, Nizozemí, Španělsko, Švédsko, Velká Británie, některé státy USA, proto chce-li mít lesbický pár dítě, jedinou možností je vycestovat do ciziny, protože v České republice je umělé oplodnění vyhrazeno pouze heterosexuálním párům.¹⁴⁸

¹⁴⁸ Srov. Pracovní skupina pro otázky sexuálních menšin ministryně pro lidská práva a národnostní menšiny STEHLÍKOVÉ, D. *Analýza situace lesbické, gay, bisexuální a transgender menšiny v ČR* [online], s. 34.

Závěr

Když Bůh stvořil člověka, stvořil jej k obrazu Božímu jako muže a ženu. Hovoříme zde o Bibli, která je „nesmrtelná“ ve své tradici a víře v Boha. I přesto si plně uvědomuji, že homosexuální praktiky spadají do celosvětového problému jak z hlediska etického, tak z hlediska náboženského. Diskuse na toto téma mívají tendenci sklouznout k homofobii.

V minulosti byly doby, kdy bylo předem každému člověku dáno, jak bude žít. Především záleželo na sociálním postavení rodičů, zda byli otroci, chudí zemědělci, úředníci či zastávali vysoké postavení ve společnosti. Dnes o svém životě může každý člověk rozhodnout sám. Sami si volíme cestu, kterou se vydáme. Lidé s odlišnou sexualitou žili dříve velice často ve svazku manželském „i přes neustálou vzpouru a křik svého já“. Dnes však již mnoho homosexuálních párů žije spolu „na hromádce“ či jako registrovaní partneři. Homosexualita je považována za něco „přirozeného“, je akceptována a tolerována širokou veřejností, není již důvodem studu či skrývání a izolace od společnosti. Přestože se homosexuál narodí heterosexuálním rodičům a dítě vidí „klasický“ vzor rodiny, je pro něj život s partnerem opačného pohlaví nepřijatelný. Registrované partnerství má umožnit lepší sociální podmínky pro společný život a uznání tohoto svazku. Nyní se již nikdo nemusí považovat za „úchyláka či buznu“, kterého při odhalení čeká společenské opovržení. Dnes se již nikdo nemusí skrývat, homosexuálové spolu mohou veřejně žít, a přesto se na ně mnozí lidé dívají „skrz prsty“, považují je za nemravné, nemocné a říkají, že by se měli jít léčit. Mnoho lidí má stále „zkreslené a mylné informace“, ačkoli dnešní vyspělá humánní společnost nabízí mnoho možností a informací (vyspělé zdravotnictví, média).

Cílem bakalářské práce je přiblížit problematiku spojenou s partnerstvím homosexuálů jak z historického pohledu, tak z různých tradic, zvyků a kultur. Homosexualita zde byla vždy, je pouze otázkou, jak se bude i nadále zlepšovat životní úroveň homosexuálních párů. Možná jim bude do budoucna umožněna i adopce dětí, kdo ví. Nikdo z nás nemůže dopředu s jistotou říci, co to přinese a jak to ovlivní život dětí. Ústavy jsou v současné době plné dětí, které by mohly mít svůj domov, ale domnívám se, že naše společnost ještě nedosáhla takové vyspělosti, aby zcela přijala a tolerovala homosexuální páry a možnost adopce. Je zde stále mnoho předsudků, které hovoří proti homosexualitě. Domnívám se, že naše společnost zatím na takovéto

životní změny není připravena, chybí zde tolerance, vlídnost a pochopení, mnozí z nás se bojí neznámého. Homosexualita stále skrývá mnoho nejasností a nezodpovězených otázek. Hovoříme-li o sexu, znamená to, že se dotýkáme oblasti, která je velmi blízká samotnému jádru naší osobnosti. Homosexuálně orientovaní lidé si často zprvu nechtějí přiznat svou orientaci, ať již z důvodu víry, či výčitek „svědomí“ z odlišnosti a strachu z reakce okolí.

Mezi další velký celosvětový problém, který se dotýká jak homosexuálně, tak heterosexuálně orientovaných párů, řadím také promiskuitu. Právě tato přílišná svobodomyšlná sexualita v dnešním svobodném světě znamená, že se člověk může velice rychle stát svou minulostí.

Doufám a věřím, že každý, kdo vezme mou bakalářskou práci do svých rukou a bude obracet tyto listy, zamyslí se nad aspekty, které jsou spojeny s touto problematikou, a pokud tato bakalářská práce pomůže alespoň trochu k lepšímu porozumění sobě samému i vzájemnému pochopení mezi lidmi, splní svůj úkol.

Seznam použitých zdrojů

- ANZENBACHER, A. *Křesťanská a sociální etika: Úvod a principy*. Brno: CDK, 2004. ISBN 80-7325-030-6.
- ANZENBACHER, A. *Úvod do filosofie*. 2. vydání. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1991. ISBN 80-04-26038-1.
- Bible svatá aneb všechna svatá písma Starého i Nového zákona*. Podle posledního vydání Kralického z roku 1613. Brno: Levné knihy, 2010. ISBN 978-80-7309-138-5.
- BRZEK, A., PONĎĚLÍČKOVÁ-MAŠLOVÁ, J. *Třetí pohlaví?* Praha: Scientia medica, 1992. ISBN 80-85526-03-4.
- BUBLEOVÁ, V. Děti potřebují rodiče, rodiče potřebují děti. In MATĚJČEK, Z. ed. *Osvojení a pěstounská péče*. Praha: Portál, 2002, s. 13 – 27. ISBN 80-7178-637-3.
- FANEL, J. *Gay historie*. Praha: Dauphin, 2000. ISBN 80-7272-010-4.
- HADOT, P. *Plótinus čili prostota pohledu*. Praha: OIKOYMENH, 1993. ISBN 80-85241-55-2.
- JANOŠOVÁ, P. *Homosexualita v názorech současné společnosti*. Praha: Karolinum, 2000. ISBN 80-7184-954-5.
- LOCKE, J. *Dvě pojednání o vládě*. Praha: Československá akademie věd, 1965. ISBN neuvedeno.
- MATĚJČEK, Z. ed. *Osvojení a pěstounská péče*. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7178-637-3.
- ONDOK, J. P. *Bioetika, biotechnologie, biomedicína*. Praha: Triton, 2005. ISBN 80-7254-486-1.
- PESCHKE, H. K. *Křesťanská etika*. Praha: Vyšehrad, 1999. ISBN 80-7021-331-0.
- PLATÓN, *Symposion*. 6., oprav. vyd. Praha: Oikoymenh, 2005. ISBN 80-7298-139-0.
- PROCHÁZKA, I. Homosexuální vztahy s mladistvými-transkulturální pohled. In WEISS, P. a kol. *Sexuální zneužívání, pachatelé a oběti*. Praha: Grada, 2000, s. 117. ISBN 80-7169-795-8.

ROTTER, H. *Sexualita a křesťanská morálka*. Praha: Vyšehrad, 2003. ISBN 80-7021-699-7.

SKOBLÍK, J. *Transsexualismus*. Praha: Karolinum, 2006. ISBN 80-246-1052-3.

SMITH, F. L. *Hnutí homosexuálů: Boj za lidská práva, nebo propaganda?* Praha: Návrat domov, 2004. ISBN neuvedeno.

SOUSEDÍK, S. *Svoboda a lidská práva: Jejich přirozenoprávní základ*. Praha: Vyšehrad, 2010. ISBN 978-80-7429-036-7.

STOTT, J. R. W. *Homosexuální partnerství?* Praha: Návrat domů, 2000. ISBN 80-85495-90-2.

T. AKVINSKÝ, *O zákonech v Teologické sumě*. Praha: Aquinata, 2003. ISBN 80-85929-59-7.

TROJAN, O. Diagnóza a její stanovení. In WEISS, P. a kol. *Sexuální zneužívání, pachatelé a oběti*. Praha: Grada, 2000, s. 184. ISBN 80-7169-795-8.

Zákon č. 94/1963 Sb., o rodině, ve znění platném k 4. 12. 1963.

Zákon č. 115/2006 Sb., o registrovaném partnerství a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění platném k 26. 1. 2006. ISSN 1211-1244.

Život z víry. 2. vydání. České Budějovice: Teologická fakulta Jihočeské university v Českých Budějovicích, 2005. ISBN 80-7040-809-X.

Elektronické zdroje

BENEDIKT XVI. *Congregation for the doctrine of the faith* [online]. [cit. 2011-03-05]. Dostupné na WWW:

<http://www.vatican.va/roman_curia/congregations/cfaith/documents/rc_con_cfaith_doc_20030731_homosexual-unions_en.html>.

Pracovní skupina pro otázky sexuálních menšin ministryně pro lidská práva a národnostní menšiny STEHLÍKOVÉ, D. *Analýza situace lesbické, gay, bisexuální a transgender menšiny v ČR* [online]. Praha: Úřad vlády ČR, 2007. [cit. 2010-11-13]. Dostupné na WWW: <<http://www.vlada.cz/cz/pracovni-a-poradni-organy->

vlady/rlp/sexualni-mensiny/pracovni-skupina-pro-otazky-sexualnich-mensin-24225/>.
ISBN 978-80-87041-33-8.

SKOBLÍK, J. *Teologické glosy ke gay-les orientaci* [online]. Praha: Univerzita Karlova, Katolická teologická fakulta. Poslední aktualizace 17. 2. 2004, [cit.: 2010-11-16]. Dostupné na WWW: <http://ktf.cuni.cz/~skoblik/gay_les/gay_les.htm>.

T. AKVINSKÝ, *Summa theologiae* [online]. Olomouc: Edice Krystal, 1937-1940. [cit.: 2011-2-26]. Dostupné na WWW: <<http://krystal.op.cz/sth/sth.php>>.

Seznam zkratek

Gn	Genesis – 1. kniha Mojžíšova
K	list Korintským
Lv	Leviticus – 3. kniha Mojžíšova
Mt	evangelium podle Matouše
Ř	list Římanům
Sd	knihy Soudců
STh	Summa theologiae
Tm	list Timoteovi

Abstrakt

TAUBROVÁ, K. *Etické otázky spojené s problematikou partnerství homosexuálů*. České Budějovice 2011. Bakalářská práce. Jihočeská universita v Českých Budějovicích. Teologická fakulta. Katedra filosofie a religionistiky Vedoucí práce T. Machula.

Klíčová slova: homosexualita, gay, lesba, LG, registrované partnerství, adopce, pěstounská péče, historie homosexuality, coming out, homosexuální chování, homosexuální orientace, bisexualita, dědičnost homosexuality, životní styl

Bakalářská práce se zabývá problematikou, která je spojena s partnerstvím homosexuálů, kde je popsáno několik etických problémů, jako například registrované partnerství, adopce dětí homosexuálními páry, zvyklosti či postoje různých kultur a náboženství k homosexualitě. Zmíněna jsou i některá významná jména, jako například Jiří Hromada, šéfredaktor gay časopisů a gay aktivista, který dodnes bojuje za práva homosexuálů, či významné organizace, jako například SOHO, STUD, HRHO a mnoho dalších organizací, které významným způsobem ovlivnily životy homosexuálů a napomohly k prosazení jejich práv. Homosexualita byla, je a do budoucna pravděpodobně ještě stále bude velmi diskutovaným tématem. Jedná se o celosvětový etický, ale i náboženský „problém“. Přestože v Bibli není slovo homosexualita nikde vyřčeno, tak i přesto se dá říci, že je v Písmu svatém odmítána. (Lv 18,22; 20,13)

Možnost adopce dítěte může, ale také nemusí být přáním mnoha homosexuálně orientovaných spoluobčanů. I tak jsou zde vysvětleny pojmy týkající se náhradní rodinné péče, postup, jak žádat o náhradní rodinnou péči, a možnost „dítěte ze zkumavky“.

Abstract

Ethical questions concerning the homosexual partnership

Key words: homosexuality, gay, lesbian, LG, registered partnership, adoption, Foster care, history of homosexuality, coming out, homosexual behaviour, homosexual orientation, bisexuality, heredity homosexuality, life style

This bachelor thesis deals with the topics which are connected with a partnership between homosexual persons. There is a description of few ethic problems, e.g. registered partnership, adoption by homosexual couples, convention and attitudes towards homosexuality in many different cultures and religions. Some important names e.g. Jiří Hromada (an editor of gay magazines and a gay activist) or important organizations e.g. SOHO, STUD, HRHO and many other organizations are mentioned as well. Homosexuality was, is and probably will be discussed very much. It is a worldwide topic not only for ethic, but also for religion. Despite the fact that the Bible does not know the word “homosexuality”, we can say that homosexuality is rejected by Scripture. (Lv 18,22; 20,13).

The possibility of an adoption can be very often a wish of many homosexual orientated persons. That is why some terms connected with a compensatory family care, a procedure how apply for the compensatory family care and a possibility of IVF are concerned.